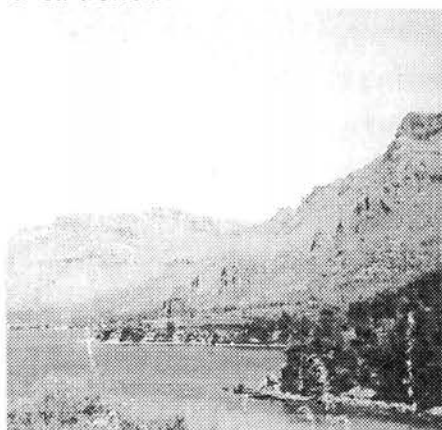

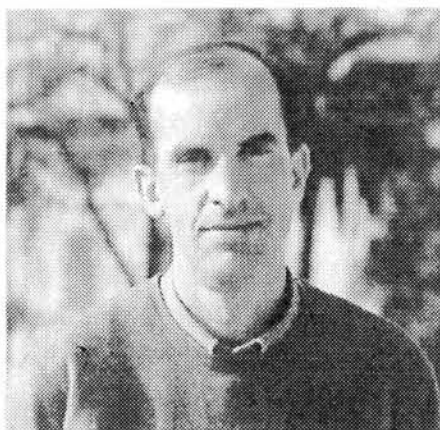
La festa de Sant Antoni d'enguany

Ni la pluja del matí de dia 17 va poder frenar la festa. Haver-la poguda començar en dia festiu permeté que molta més gent pogués participar en actes com la capta de dia 16. A la foto veim un moment del sensacional ballada dels dimonis davant s'As de Copa a la capçalera de l'acompanyada d'es beneir.

Zona 5-B

La inclusió definitiva del terme d'Artà sota aquesta etiqueta només manca de la ratificació pel Consell de Ministres de la C. E.

F. Avellà Salvà

El president del GOB-Mallorca ens parla de l'entitat ecologista que ha fet els 20 anys i que té un paper fonamental dins la nostra societat.

L'Antàrtida

L'exposició de Na Batlessa, oberta fins al 6 de febrer, i la conferència del 28 han inaugurat el programa d'Educació Ambiental de l'any 1994.

GOB

Ningú a les Illes Balears en desconeix l'existència. Es tracta, segurament, de la primera de les entitats que conformen la societat civil de la Comunitat Autònoma. Més d'un governant ha viscut, o viu, obsessionat pel poder de convocatòria d'aquesta col·lectiu ecologista que, és, a més, un del més importants de tot l'estat. El GOB ha passat de ser una societat de naturalistes interessats en els aucells, a ser un autèntic grup de pressió amb un interès molt particulars: l'ecologisme, la defensa del medi, la vida natural. No ha faltat qui s'hagi queixat que en temes d'urbanisme qui realment ha governat les institucions democràtiques de la Comunitat Autònoma hagi estat realment i en el fons el GOB.

Acusat de fonamentalista, d'obeir no se sap quines disciplines forànies, d'impeidir i dificultar l'explotació de la font principal de recursos de les Illes, el GOB ha sabut mantenir-se fidel als seus principis i fer sentir sempre que ha estat necessari la seva veu reivindicativa. Avui en dia la nostra és també una de les comunitats amb més sensibilitat conservacionista, no exempta de contradiccions, i no és exagerat assegurar que qui l'ha creada ha estat el GOB, terror d'urbanitzadors i especuladors del sòl.

Francesc Avellà, president de la secció de Mallorca del GOB, és avui a les nostres pàgines.

Sant Antoni

A Sant Antoni el saluden els artanencs quan s'acosta i quan s'allunya. A priori, pel que promet. A posteriori, pel que ha suposat de festa intensa. La d'enguany no ha decebut, ni tan sols la pluja del matí de la cavalcada va poder impedir-ne la celebració. D'entre els múltiples aspectes que els artanencs han comentat de la festa, dos ens han cridat l'atenció enguany.

Que la festa comenci en dia no laborable (l'any passat i enguany) ha motivat una aflluència massiva de gent externa i una festa que a hora de completes i encesa de foguerons anàs ja una mica empesa. La capta en diumenge ha permès a molts d'adults de seguir la comitiva dels dimonis i rememorar èpoques passades en què cap obligació laboral impedia d'anar-hi darrere. El glopeig de dia 16 per a molts ja va ser diürn i per això n'hi

hagué que acabaren la corda més prest que de costum.

Un altre aspecte interessant va ser l'extraordinari ball dels dimonis a l'entrada de l'acompanyada des beneir a la plaça de la Sala. Els joves dimonis sembla que hagin agafat con-fiança per explotar al màxim la seva capacitat dansaire, amb un santantoni jove que els pot seguir en les seves fantasies. De cop varen ser molts els qui recuperaren la memòria d'altres dimonis, no tan llunyans per altra banda, àgils i creatius, que sabien convertir les maniobres en gest ancestral. Qualcú l'anomena el ball de les temptacions: de feia molts d'anys que no ho era tant. S'entenia la burla del sant alhora que se n'admirava la gràcia de l'execució, i el ritme, la vitalitat, la força... Emocionant de tot.

Diuen que els joves dimonis en volen aprendre tant que durant l'any s'estudien les gravacions que els arriben. Si són capaços de superar el ball d'enguany, aquests dimonis ens portaran a la glòria... de Sant Antoni, és clar.

100 ANYS DE MIRO ILLES BALEARS

BELLPUIG

ARTÀ

Revista quinzenal

Num. 490, 29 gener 1994

Redacció i Administració:

Rafel Blanes, 10 - Artà. Apartat n° 96

Tel. i FAX 83 50 33 (contestador automàtic)

Dipòsit legal: PM 57-1969

Imp.: Tirrena S.A. (Manacor)

c/ Pintor Gris, 2 tel. 55 52 12

Redacció:

J. Adrián, J. Amorós, G. Bisquerra, A. Esteva, J. Esteva, A. Genovard, S. Ginard, J. Morey, F. Munar, C. Obrador, R. Pérez, M. Santandreu, A. Vives.

Col·laboració:

M. Dalmau, M. Gelabert, P. Ginard, B. Jaume, M. Mestre, A. Muñoz, A. Picazo, J. Sureda, B. Tous, P. Vicens.

Administració: G. Bisquerra. Tf. 836288.

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats. No garanteix la publicació d'originals no demanats ni es compromet a donar-ne explicacions.

Bellpuig surt dos cops cada mes llevat dels extres de Sant Salvador i de Nadal.

27 de gener, vaga general.

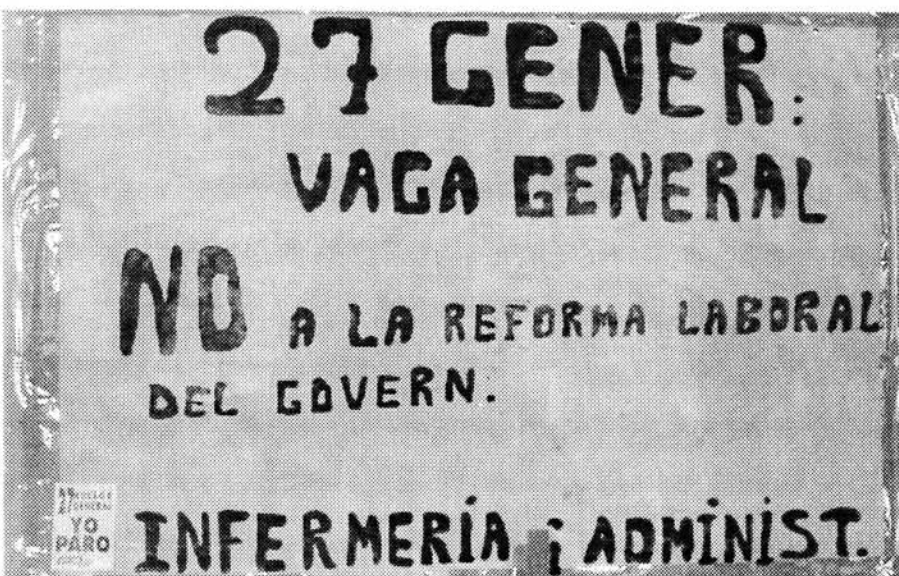
Llevat dels serveis públics, incidència escassa

Una cinquantena de treballadors es va adherir a la convocatòria de vaga del passat dijous 27 en diferents llocs de feina situats al municipi d'Artà, la majoria serveis públics.

Així, a l'Ajuntament només treballaren 3 persones, batle inclòs, de les 13 que fan feina a les oficines, encara que a la brigada ho feien tots. A la casa de cultura de Na Batlessa també treballaren 2 persones de les 7 que hi ha. Els vaguistes d'aquests dos centres de treball han sol·licitat a la Comissió de Govern que els doblers que els han de descomptar es destinin a compra de material quirúrgic per a l'Hospital de Mostar-Este, a Bòsnia. La Comissió de Govern ha estat d'acord amb la petició.

A l'Hospital es van sumar a la vaga les 3 enfermeres i l'administrativa, en canvi els metges treballaren amb normalitat, encara que es va notar una menor assistència de malalts.

A l'ensenyament va fer vaga la meitat exacta del professorat de l'Institut Llorenç Garcías i Font, 21 professors de 42, i l'assistència d'alumnes també va ser molt irregular, aproximi-madament també

la meitat, o fins i tot no tant. A l'escola de Na Caragol hi va haver 3 vaguistes d'una plantilla de 13, mentres als dos centres privats cap dels professors no va fer vaga.

Els comerços van obrir amb normalitat a excepció dels dos supermercats SYP i SPAR, que quedaren tancats per motius diferents. Al SYP va ser la patronal qui va decidir no obrir i va recomanar als treballadors que aprofitassin el dia de vaga per realitzar una neteja general que

tenien pendent. En això van ocupar el matí, mentres que la tarda els va quedar lliure per compensar unes hores que els devien, o sigui que no van fer vaga. A SPAR en canvi sí que ha estat una vaga per decisió dels empleats.

A la resta d'empreses ha treballat tota la plantilla, amb la salvetat de la fusteria Lliteres on han aturat 4 dels 12 treballadors que hi ha. Les dades que tenim al moment de tancar **Bellpuig** pareixen indicar que gairebé no hi ha hagut vaga a les petites empreses de construcció. Encara que a un dels restaurants ens han comentat que s'ha notat molt la minva de clients.

Els temuts i/o desitjats piquets no van comparèixer pel poble, però sí que hi va haver sindicalistes artanencs a l'únic piquet informatiu que va actuar -sense cap incident- a Manacor. A Artà es va notar una discreta presència de vehicles de la Guàrdia Civil.

En resum cal dir que en aquesta "altra part del món" aquesta vaga, ben igual que les convocades anteriorment, només té ressò entre els empleats públics, o gent que encara té una mínima seguretat al lloc de feina.

MOTOS-BICICLETES
COMERCIAL SANSALONI

c/ fondo nº 5 - tel. 83 62 93 - ARTÀ

Sant Antoni 1994.

No acaben les festes dels Reis i ja tenim al pensament i quasi present la festa de Sant Antoni.

El dia 7 i fins al dia 16, tots els matins s'escampen les cançons i tonades musicals de Sant Antoni a través dels altaveus de la Sala, anunciant la gran festa, la més popular i participada de l'any per a tots els artanencs. Pels cafès, es podien sentir les cançons i veure buidar més de dues copes com a assaig del que havia d'esser el vespre dels foguerons.

Així que arribat el matí del dia 16, va sortir la comitiva a fer la capta pel poble (enguany de ca l'Obrer nou, ca'n Pere Pep Gil), encapçalada pels tamborers, l'agrupació Artà Balla i Canta, dimonis, Obrers, captaires, música, algunes autoritats i un grup bastant nombrós i que a mesura que anaven recorrent poble anava fent-se gros, molt més que anys anteriors, segurament per ser diumenge. Així feren més de 125 ballades (entre els 40 foguerons i altres indrets de la vila), acabant passades les dues del capvespre.

A l'horabaixa, altra volta sortida de ca l'Obrer per anar a les Completes. Si antany hi hagué molta gent, pensam que enguany encara n'hi hagué més. A l'arribada a l'església, ja els esperaven més de 200 persones que per tenir bon lloc esperaven la comitiva. El temple es va omplir i molts quedaren fora. La cerimònia va ser lluída, els dos altaveus que es varen instal·lar prop del portal major van fer que tothom ho pogués sentir bé. Acabades les pregaries al Sant, s'entonaren les

cançons pròpies de la diada i les gargamelles de tots els presents treien fum. Unes Completes ben completes.

A la sortida, els dimonis, música i la gent anaren als foguerons de costum, ballant i festejant l'encesa general. Després la gent ja s'escampà cadascú al seu fogueró o bé a donar voltes per tots els dels poble, botella en mà i cantant les cançons amb la tonada de Sant Antoni. Com ja fa un parell d'anys al fogueró de Na Batlessa es donà llangonissa i altra menjua patrocinat per l'Ajuntament. Als altres també es convidà els visitants a beure sangria, mescladet, vi i altres

licors, i a menjar coca, i a alguns panxeta, botifarrons i llangonissa. Enguany el de Ca'n Saletes es va traslladar a ca'n Miquel d'Ets Olors per motius particulars, on tampoc hi faltà la festa i la disbauxa. El de la 3^a Edat tampoc va desmerèixer, com el de Costa i Llobera, ca'n Rafel Nonga, el de la placeta d'Es Marxando i tots en general la gent s'hi trobava bé. On la gent fa més soroll és a la carretera, potser perquè el jovent s'hi congrega. Enguany molta gent desfilava pel poble, hi s'hi va fer present molta de fora poble.

El matí del dia de St. Antoni

Dia 16, sortida de Ca l'Obrer per iniciar la capta.

LLISTA DE NOCES

ELECTRODMÈSTICS

JUGUETERIA

Comercial Sansaloni

OBJECTES REGAL

C/ RECTA, 2 TEL. 83 62 93 - ARTÀ

no es va despertar tan alegre com hauriem desitjat. A l'hora de començar a voltar el bestiar feia una bona brusca i va retardar una hora la sortida. Així devers les deu els més valents sortiren muntats als cavalls i començà la covalcada. Tampoc la gent va ser dematinera per tal d'assistir a veure el trui, ja que a cada moment feia brusca i impedia la vistositat dels participants. Així i tot es feren les beneïdes desfilant 136 bísties muntades, i entre enganxats i carrocs 54. En total 190, 50 manco que l'any passat per la inclemència del temps. Es repartiren 220 premis recaptats pels Obrers als nostres comerços i entitats, tot un rècord. A les beneïdes no hi va faltar l'espectacle que munten els dimonis i Sant Antoni. Després de la ballada davant la Sala, tothom cap a l'ofici. L'església de gom en gom i la homilia va anar a càrrec de D. Jaume Cabrer, el que fou vicari d'Artà entre els anys 1949-1952, desglosant la vida de Sant Antoni amb molt encert. També va encoratjar els artanencs a seguir aquesta festa tan arrelada dins el poble d'Artà. Es va ballar l'oferta, enguany per Esclafits i Castanyetes, i al final i com és costum es varen cantaren les cançons de Sant Antoni entonades per tothom.

A la sortida, la ballada davant el portal major i seguidament cap a la casa del Trui, on es va cantar S'Argument, com sempre ben endiumenjat per en Toni Butler. Es va acabar amb un Visca Sant Antoni que retronava, i fins l'any que ve.

L'encetada de la festa va ser el dissabte dia 15 a la ballada organitzada per Esclafits i

Dia 16, un dels balls al carrer Ciutat.

Castanyetes a la Central. Allà els nostres dimonis varen encetar la vetlada amb el primer ball.

La cloenda, el vespre del dia de Sant Antoni, també a la Central. Obriren el primer ball els nostres dimonis per després donar pas a un sentit homenatge

al qui fou durant molts anys l'Obrer Major, l'amo en Jaume Gil. L'Obrer Miquel Cursach, va fer una breu allocució recordant el molt i bon quefer de l'amo En Jaume per la festa de Sant Antoni. Llavors, en Toni Butler li va dedicar unes sentides

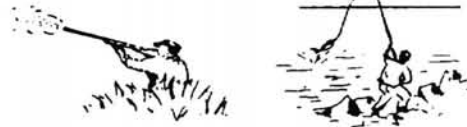
Dia 17, a la cavalcada encara que sigui amb paraigua.

ESTANC CAN CABRER

4ª generació

gran sortit d'articles de fumador

CAZA Y PESCA
CABRER

Pau Cabrer Mestre

Ant. Bienes, 30 - Tel. 83 60 94 - ARTÀ

gloses. Seguidament l'Obreria va fer entrega d'una placa a la filla de l'amo En Jaume. A continuació els dimonis feren una ballada dedicada a l'amo En Jaume, per després donar pas al ball.

Volem deixar nota d'un parell d'anècdotes ocorregudes durant els dos dies de la festa. Un grup d'unes 40 persones muntaren taula al mig del carrer, just davant Ca'n Balaguer. Allà s'empassolaren una bona paella on no hi va faltar un amèn, i begueren i cantaren fins que n'estaren farts.

Una altra: ens consta que els metges del PAC no aclucaren l'ull en tota la santa nit. La cua aribava a Na Batlessa per esser atesos bé d'una "trompa" mal duita, o bé d'una nedada amb esperit, o de qualque breverol pel front culpa de qualque reverència feta per un mal "assistiu a Sant Antoni".

També va ser de notar l'alçada de cul que s'ase de Sant Antoni va fer davant la plaça de s'aigua

Dia 17, una de les carrosses que no va tenir por de la pluja.

quan el dimoni gros el va voler muntar. El dimoni s'hagué d'aferrar al cel per no pegar de nas a terra.

També St. Antoni, al carrer del Grec, quan va voler muntar damunt l'ase, de la fua que va prendre per poc sortí per l'altra banda de l'ase. Manco mal que

el dimoni ho va evitar.

A destacar la ballada que es va fer davant s'As de Copes de l'Ajuntament a la covalcada. Va ser un número inusual i que va divertir a tot el públic assistent.

Com ja ens té acostumats, en Pere Pep Gil, a l'hora de llegir les pregàries a l'ofici, tothom hagué de parar orella d'abellerol per poder sentir el que deia. Això tothom sap a què es deu, i li perdonam perquè aquests dies tot és perdonable.

No volem acabar aquest resum de la festa sense donar la més sincera enhorabona als Obrers de Sant Antoni, a l'Ajuntament i també a totes les persones i entitats que han col·laborat a la festa, i no en parlem de tots els artanencs.

A tots MOLTS D'ANYS.

G.B.

Dia 17, l'autor de S'Argument en plena tasca.

POMPAS FUNEBRES ARTANENSES

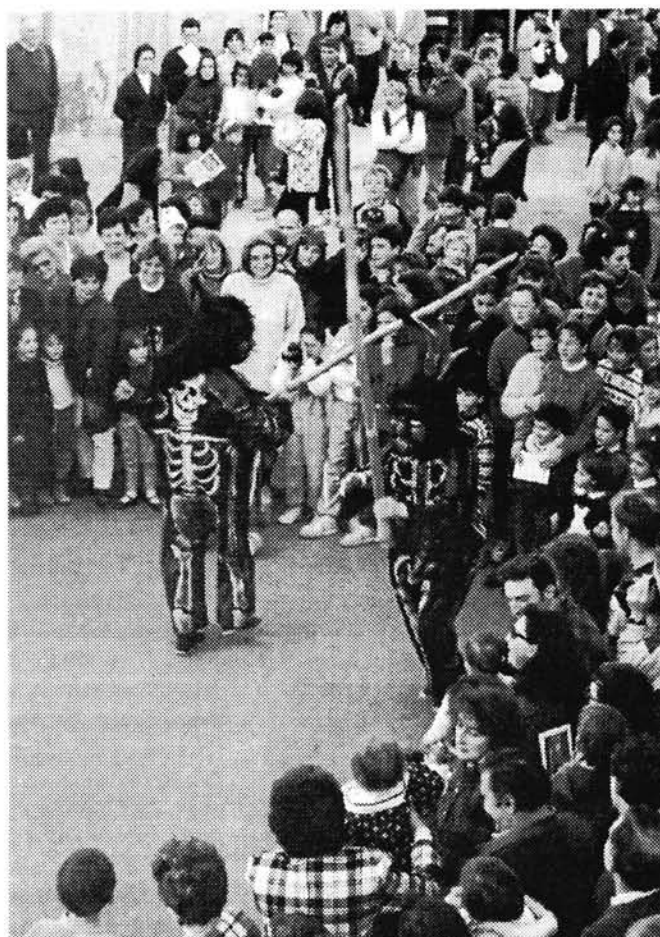
Ada. Ferrocarril, 33 - Artà

Para avisos y preavisos: tels. 56 30 96 y 56 39 34

NOCTURNOS Y FESTIVOS

Dia 17, el dimoni gros celebra que l'ase no i hagi enviat a pondre.

Dia 16, els dimonis ballen durant la capta

Dia 17, un moment de l'extraordinari ball de les temptacions.

CONSULTORI MÈDIC

Clínic Artà

**MEDICINA GENERAL
REUMATOLOGIA
CIRURGIA
DIETÈTICA
REVISIONS MÈDIQUES GENERALS (cheques)
GINECOLOGIA
PEDIATRIA
CERTIFICATS carnets d'armes
i de conduir**

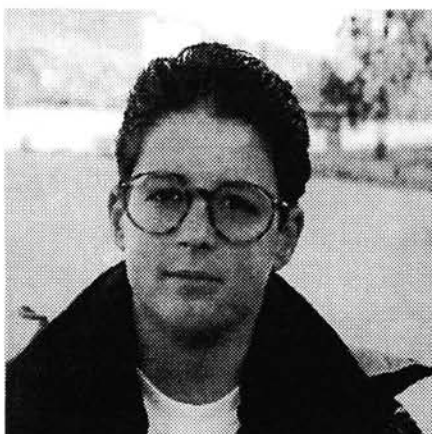
c/ Clutat, 39 - tel. 83 62 37
07570 - Artà

Què pensau de les activitats extres que fan els fills?

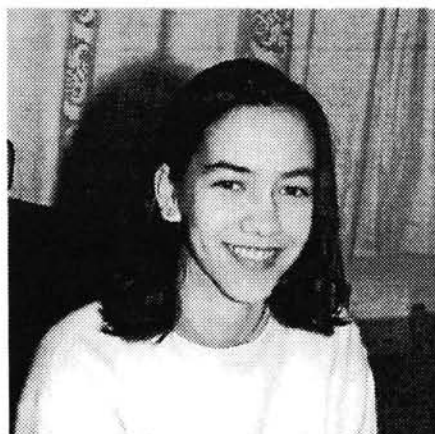
Catalina Piris Obrador

Els meus pares mai em varen pregar perquè fes una o altra activitat, jo les feia perquè en tenia ganes. Ara no tenc temps però ho vaig trobar fantàstic i així com et fas major veus que en pots treure un profit. Quan comences mai no saps on t'has ficada i sempre somies arribar a ser qualcú en allò. Veus que són unes proves i que vas descobrint si tens qualitats per allò. Algunes activitats les he fetes a la mateixa escola fora dels programes oficials, però no estaria malament que s'hi incorporassin.

Joan Guiscafré Piris

Dilluns ball de bot, dimarts música i saxo, dimecres bàsquet, dijous música, divendres saxo i dissabtes una altra vegada bàsquet. Segons de quines no basta anar a classe, sinó que llavors has de practicar a casa. La majoria dels nins fan quasi el mateix que jo. Amb tot, em queda temps per jugar i fer la feina de l'escola. La condició que en posaren els pares va ser que m'ho pensàs bé abans de començar. M'han ajudat a fer uns horaris i organitzar-me el temps, però jo sé molt bé quan em toca cada cosa.

Irene Gili Pérez

Bàsquet, música, piano, cant coral, ball de bot, natació... a vegades combinar-ho amb les classes em du qualque problema, però tenc molt clar que primer és l'escola. Les faig perquè m'agraden encara que els comentaris dels amics poden haver influït a l'hora de triar. Pens que algunes les podriem fer, voluntàriament, a l'escola. A vegades els meus pares s'han de molestar i acompanyar-me a qualque lloc, no es queixen de les despeses que suposen, però els preocupa que em llevin temps que hauria de dedicar a l'escola.

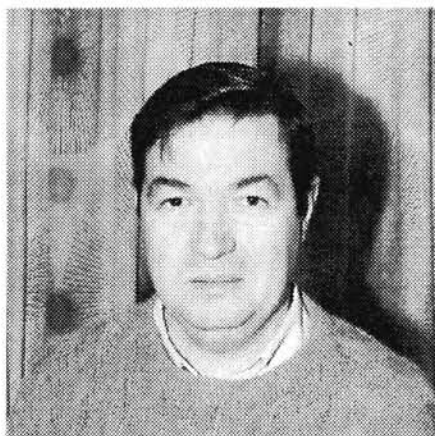
Balbina Gil Fuster

Me n'he penedida molt de no haver fet, de petita, activitats musicals. No és que obligui els fills a anar a música, però m'he preocupada d'estimular-los. A vegades pens que en duen massa de mogudes, però hi disfruten i mai posen emperons a l'hora d'anar-hi. No pretenc que siguin els millors, però vull que s'esforcin per ser-ho. S'han d'atendre la realitat i, sobretot, les possibilitats. Procur que ells tinguin coneixement del que ens costen i que no em sap greu gastar-ho si ells aprofiten el temps.

Jaume Coll Servera

El meu fill és molt petit per poder tenir aquestes activitats. Quan sigui l'hora ha de ser ell qui triï. M'estim més que estigui ocupat amb aquestes activitats que no que perdi el temps per ca nostra o pel carrer. Ara hi ha demanda d'aquestes activitats, els pares volen que els fills facin moltes coses. És bo que tinguin contactes amb altres companys, els fa més oberts. S'ha d'anar alerta de no carregar-los massa i sobretot d'adequar les activitats a les edats, per això haurien d'estar controlades per professionals.

Mlo. Rodríguez Camero

Els pares han d'estar molt pendents de les activitats dels seus fills, a vegades s'ha de saber dir basta. No es pot plantejar com una moda, sinó com una necessitat. Les quotes solen ser bastant baixes per això els pares ens sentim obligats a col·laborar. Primer són els estudis i llavors les altres activitats. A vegades m'ha alegrat que la meua filla deixàs una activitat, trobava que anava massa carregada. S'ha de tenir molt clar que moltes de les que es fan fora de l'escola són un reforç i no un passatemps.

Festa al Club de la 3ª Edat

El passat dia 15 de desembre el Club de la 3ª Edat d'Artà va celebrar un gran dia de matances per tal de obtenir viandes per atendre el fogueró de la festa de Sant Antoni.

La Caixa de Pensions va ser la patrocinadora aportant una quantitat més o manco suficient per a la compra d'un porc, un exemplar de 270 kgs. i la gent voluntària va posar el seu jornal, tots són jubilats, per enllestir tota aquesta contumàcia.

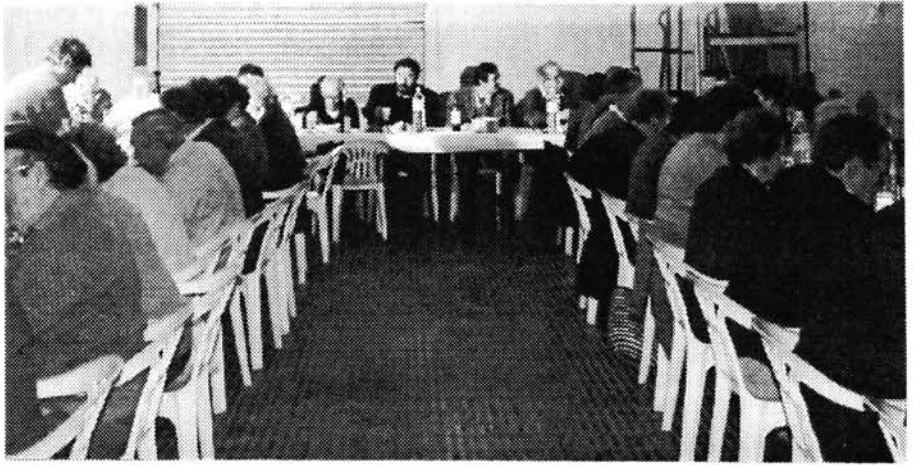
Al matí, després d'anunciar el principi de la diada, s'amollaren uns quants coets (a Artà ja és costum), i començaren les matances. Més tard es va berenar de tallades torrades i per a les quatre es va preparar un gran dinar amb taula per 300 començals que al mòdic preu de 200 pessetes pogueren degustar un gran banquet.

Al dinar hi va assistir el batle Miquel Pastor i el regidor Tomeu Corona a més del delegat de la Caixa Joan Sureda.

Al final del dinar, al qual no hi faltà **Bellpuig** i qualche càmera de video d'un jubilat, es varen rifar com a fi de festa, les orelles del porc com si d'una festa taurina es tractàs.

Coses de "gent jove". Bon profit i que l'any que ve es pugui repetir.

(Retirat, per un error informàtic, de l'edició anterior)

Llibre

«Població, terra i propietat a la comarca de Llevant de Mallorca (segles XVII/XIX-XX)» és el títol del llibre que Jaume Alzina Mestre, doctor en Història i catedràtic a l'Institut d'Artà va presentar el propassat dia 14 de gener al saló d'actes de la Residència. Es tracta d'un resum de la seva tesi doctoral que ha editat l'Ajuntament d'Artà amb la col·laboració dels de Son Servera i Capdepera, i de la caixa Sa Nostra.

El llibre estudia dos temes principals. Per una part l'evolució en la distribució de la terra en els dos darrers segles i les implicacions socials que la successiva parcel·lació i canvis de propietat han provocat en la nostra comarca.

L'altre tema és l'evolució demogràfica, especialment pel que fa a la qüestió de la transició demogràfica que és com és denomina el pas del antic règim demogràfic, amb taxes de

mortalitat i de fecunditat elevades, al règim modern en què ambdues han minvat de manera paulatinament considerable.

La profusa presència de dades i càlculs estadístics, alhora que constitueixen un enfocament fins ara desconegut del nostre passat, demostren una pacient i llarga tasca de recerca i compilació que caracteritzen l'obra.

JOYERIA

VIKY

RELOJERIA - PLATERIA

Fabricación Propia

Carrer de Ciutat, 18
Teléfono 56 22 63
ARTA (Mallorca)

Terratrèmol a Los Angeles

D'artanencs n'hi ha per tot, solen dir. També a Califòrnia la matinada del terratrèmol que tants de danys va causar.

Pere Obrador Espinosa, que viu a Los Angeles des de principi d'any, no es va despertar (viu a una casa petita de fusta) i a la matinada va trobar tots els mobles i tots els objectes desplaçats, en terra o fora de lloc, però sense danys importants. Les repeticions, ja de més escassa entitat, tampoc no l'afectaren. En canvi els seus pares passaren molta de pena perquè quan sentiren els noticiaris intentaren telefonar-li i no podien establir comunicació. La causa era molt simple: el telèfon havia caigut amb la sacsada i donava senyal d'ocupat. (En Pere va obtenir una beca de Sa Nostra per poder ampliar estudis durant un any a una universitat de Califòrnia).

Bartomeu Massanet, Cama, i la seva esposa Margalida Payeras havien passat tres dies a Los Angeles, però la nit del tremolor era la primera que passaven a San Diego, a 231 km lluny. Així i tot, a les 3'31 hr varen notar el moviment. En Tomeu estava casualment aixecat i va notar "que els peus no el sostenien". El llit de la seva dona es va desplaçar més de mig metre. L'hotel on residien, havia tengut una oscil·lació de 2'40 metres. L'endemà ja partiren en direcció oposada a l'epicentre, d'acord amb el programa del viatge.

El seu germà Jaume havia d'arribar a Los Angeles el dia del terratrèmol, però a Nova York els retengueren el vol i no hi pogué arribar. A Las Vegas es varen reunir i seguiren el viatge que tenien previst.

25è aniversari de Sor Antònia Massanet Femenias

La religiosa artanenca, Antònia Massanet Femenias, va complir el passat dia 5 de desembre, les seves noces de plata com a monja de l'Ordre de Sant Vicenç de Paül.

L'acte, que fou senzill i entranyablement familiar, es va celebrar al convent de les monges de La Caritat de La Soledat amb una Missa, fent la celebració Don Mateu Galmés, per acabar amb un sopar al mateix convent que reuní familiars i companyes religioses.

Orfeó Artanenc: disc

El Cor Orfeó Artanenc ha participat a la gravació d'un disc promogut per una casa discogràfica. La cançó que ha enregistrat l'Orfeó ha estat "Cançó Joiosa de Nadal" d'en Francois A. Gevaert amb lletra de A. Riera Estarellas, peça que va estrenar a una de les trobades de Nadal organitzades per la Federació de

Corals on hi participa cada any. L'enregistrament s'efectuà a l'església de Capdepera juntament amb la Coral S'Alzinar que també gravà una cançó del seu ampli repertori.

A les gravacions hi participen totes les corals que ho vulguin, sense importar si estan federades o no.

RESTAURANTE CALA ROTJA

CANYAMEL

Necesita para la próxima temporada,
CAMAREROS Y
UN COCINERO-COCINERA.

Contratos para 7 meses

Informes: Teléfono 61 37 63.

Col.lisió

El passat dia 25 a la tarda, sobre les 16hores del capvespre, en el creuer entre l'avinguda de Costa i Llobera i carrer Major hi hagué una col.lisió entre dos cotxes. El cas fou que un dels cotxes a l'hora de travessar la carretera no es va adonar del vehicle que venia de la part de Cala Ratjada fent que dit vehicle, per a no col.lisionar al cotxe infractor, es desviés així com va poder anant a pegar al cartell indicador del PAC que hi ha en dit creuer, al mateix temps que col.lisionava amb la farola tirant-la per terra. Sortosament ni hi hagué desgràcies personals i tot quedà amb petits mals materials.

C/. CIUTAT, 2 - ARTA Tel. 83 60 88

TORRES

**FOTOGRAFIA I VIDEO
INDUSTRIAL, PUBLICITARI,
REPORTATJES ...**

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

NOU SERVEI DE REVELAT D'AFICIONAT

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

- **MAXIMA QUALITAT GARANTITZADA**
- **T'ABONAM LES FOTOGRAFIES QUE NO T'AGRADIN** (maxim 25% del revelat)

1 Hr.
servei
urgent

CENTRE FUJI

Rellotge espanyat

Com molts heu pogut observar, des del dia de Cap d'Any a la matinada, el rellotge del campanar de l'església parròquia es va fer un crui a causa, se suposa, del fort vent que bufava aquella nit. L'esfera es va fer un crui de dalt a baix impossibilitant el funcionament del mecanisme. Sembla que l'Ajuntament ja ha posat fil a l'agulla per arreglar-lo i a hores d'ara s'està pendent d'una esfera nova per iniciar els treballs.

També hem de dir que el vent d'aquella matinada feu varies destrosses al nostre poble com el cimal caigut a l'avinguda de Costa i Llobera i d'alguns trossos de teules caiguts al carrer per la forta ventada.

Sopar de quintes

El passat dia 21 de gener es varen reunir al restaurant Les Tres Germanes, vora Els Jardins de Repòs de Palma, 29 amigues artanenques de les quintes del 39 i 40, per fer una trobada-sopar per primera vegada. El sopar va estar amenitzat per dues orquestres i al final de la menjua moltes s'aficaren al ball i es divertiren fins a altes hores de la nit. Es veu que amb això de la democràcia les dones ja no necessiten els homes per tirar una cana a l'aire. Així que feren vots per repetir l'any que ve aquesta vetlada. El viatge el feren amb un autocar i es va fer més entretingut. Per a molts d'anys.

Cooperativa Agrícola i Ramadera Sant Salvador. Artà.

Cercam una persona per atendre el magatzem, amb nocions de comptabilitat. Lliure de servei militar.

Els interessats poden passar per la cooperativa
Carrer Parres, 82

BAL - 090 Telefax 586470
Telex 69565 VGOR E

Calle Binicanel·la, 12 Carretera Cala Agulla, 19
Tels.: (971) 585515 - 585552 Tels.: (971) 584300 - 584017
CALA MILLOR CALA RATJADA

SEMANA BLANCA - Salida 12 Febrero desde Palma

ORLANDO

5 noches - 119.000 pts.
7 noches - 128.500 pts.

ANDORRA

Del 13 al 19 de febrero
35.800 pts. Incluye: barco hasta BARNA. en camarote. Hotel en media pensión. Traslados BARNA., ANDORRA, BARNA.

SEMANA SANTA - 94

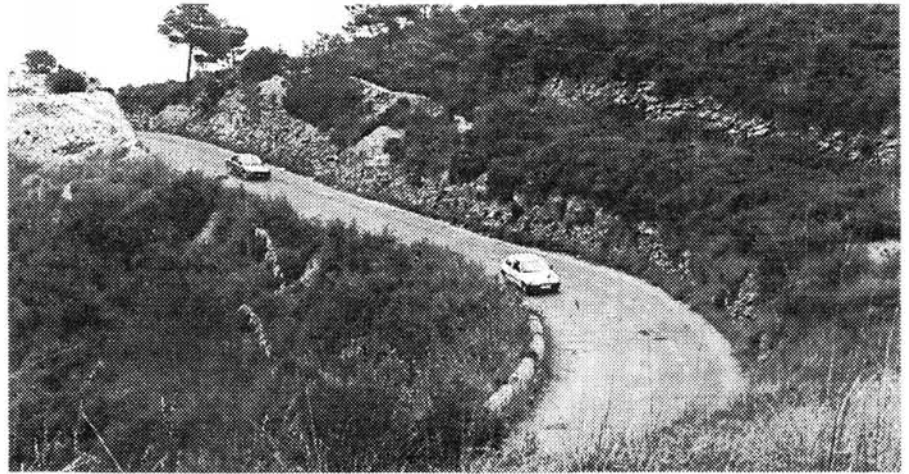
*LONDRES: del 31 de marzo
al 4 de abril: ... 53.400 pts.
*PARIS-EURODISNEY..... 79.800 pts.
*TUNEZ:..... 55.500 pts.
*ESTAMBUL:..... 69.100 pts.

Zona 5-B

En una reunió celebrada el passat dia 21 de gener, el Conseller d'Agricultura del Govern Balear va explicar als Batles dels municipis inclosos dins la proposta (entre els quals el d'Artà), l'estat de la qüestió, les línies generals de funcionament del projecte, les connexions amb altres objectius, els organismes que finançaran les ajudes i el calendari per a les primeres reunions.

El Consell de Ministres de la Comunitat Econòmica Europea (CEE) ha de ratificar en dates properes la inclusió del terme municipal d'Artà dins l'àrea denominada Zona Objectiu 5-B per al quinquenni 1994-1999. Aquesta inclusió permetrà el benefici dels fons estructurals que la CEE destina al desenvolupament de les zones necessitades. A Mallorca inclourà els municipis d'Es Pla i els de Campos, Sa Pobla i Artà. En quedaran exclosos els d'Es Raiguer, que passen a ser beneficiaris de programes per a zones industrials en regressió.

L'objectiu 5-B és el codi d'un programa de desenvolupament de zones d'estructura econòmica tradicionalment agrícola o de muntanya i que actualment estan en declivi. Les accions que estimula i les inversions que s'hi aporten persegueixen la creació de fonts de riquesa econòmica alternatives a les tradicionals.

S'estima que el programa pugui ser operatiu dins l'any 1995. En el transcurs d'aquests mesos s'han de redactar les línies generals del FONER-2, que és el nom de la proposta que la Conselleria coordinarà en col·laboració amb els ajuntaments i altres institucions i entitats. En el mes de març s'han de sotmetre a l'aprovació de Brussel·les per tal de poder, a continuació, redactar els projectes per a les accions concretes.

Es preveuen dos tipus d'actuacions.

Les generals, que abastaran tota la zona i a les quals els Ajuntaments s'hi podran o no acollir. Seran inversions compartides i atendran obres de l'estil d'asfaltatge de camins rurals, d'electrificació rural, d'establir línies de crèdits tous per a empreses alternatives a l'agricultura, etc.

Les Ordenacions Territorials Integrades seran accions a un lloc, que podrà ser tot el terme o una part del terme. Es tractarà d'actuacions concretes per tal d'abocar recursos que permetin la generació de noves fonts d'activitat econòmica.

La inclusió en la zona de l'objectiu 5-B permet accedir a altres ajudes que, tot i ser d'altres programes específics, permeten incrementar l'eficàcia de les inversions. L'esperit és que en el transcurs del quinquenni els efectes siguin determinants per generar un canvi econòmic important.

Encara s'han de fer les reunions per redistribuir l'assignació entre les distintes zones de l'Estat, però les previsions són que a la nostra comunitat hi arribin al voltant de 20.000 milions de pessetes, disponibles durant els present quinquenni.

CA 3

CRISTALERIA ARTA, C.B.

Carrer Ciutat, 48-A. Tel. 835375

Les ofrecemos nuestros servicios en:

* CRISTALES REDONDOS DE CAMILLA	* METACRILATO
* DOBLE ACRISTALAMIENTO	* PECERAS A MEDIDA
* CRISTALES DE SEGURIDAD Y TEMPLADOS	* MACETEROS, COLUMNAS Y JARDINERAS
* CRISTALES TALLADOS Y BISELADOS	* LETREROS LUMINOSOS
* CRISTALES DE COLORES	* FALSOS TECHOS
* CRISTALES EN FORMA	* MAMPARAS DE BAÑO
* ENVARILLADOS Y EMPLOMADOS	* ENMARCACION CUADROS.

Visca Sant Antoni!... artanenc

Els seus paratges són les pletes, muntanyes i comellars de tota l'illa de Mallorca, però la seva posada la té al noble poble del llevant mallorquí, anomenat ARTA, així amb lletres grosses que els lletraferits diuen majúscules.

Ca seva és allà, l'he vist moltíssimes vegades, sempre una capella que està a l'esquerra del portal d'enmig de la nostra església parroquial. Una capella que està enfront del Roser i de la qual comença o començava una escala curta per pujar a la trona on altra temps s'hi feien els sermons de corema, els dels dies de festa i també hi cantava la sibil·la aquells versets tan esgarriadors, a la vegada que plens d'esperança pels qui "són bons", (als bons dirà: veniu...) i que són, crec, tots els moradors de l'antiga Jartan.

Dins aquesta capella hi havia, record, una caixa que servia de banc o un banc en forma de caixa, que malgrat els molts d'anys que vaig arrossegat el cul per dins l'església, mai vaig saber què duia dins el seu ventre.

Enguany, després de molts d'anys, vaig fer una escapadeta per veure els foguerons de Sant Antoni i anar a Completes. El primer ho vaig aconseguir plenament, però lo segon em va ser de tot punt impossible, perquè en arribar a l'església aquesta estava de gom en gom i no hi cabia una agulla.

Vaig deixar el cotxe devora l'Ajuntament i quan el vaig anar a recollir per tornar cap a ca nostra, lluny de l'estimat Artà, vaig veure una pintada a les parets de Can Jordana que deia poc més o manco i dirigit a no sé a qui: Quin poble deixareu als qui mos succeiran?. La frase no és literalment igual a la que estava escrita a la paret, però el sentit és aquest. I crec que té contestació, sobretot després d'haver viscut la nit bullanguera i altament festiva de recorreguda dels foguerons de Sant Antoni.

Sia el que sia, deixarà un Artà amb una molt més forta identitat que la que tenia quan jo vaig néixer. Deixarà un Artà que no tan sols sap conservar les seves tradicions, sinó que les va potenciant fortament. Deixarà un Artà culturalment moltíssim més

ric que fa cinquanta anys. Deixarà un Artà amb una FIRA anual que mica a mica es va situant entre les millors de Mallorca. Deixarà un Artà amb un Institut a Na Caragol i moltíssimes altres coses que vistes des del prisma llunyà no convé anomenar, però que sé que hi són.

Per tot això i per moltes coses més, fills de Sant Salvador, ocupau-vos de les coses del nostre poble, però no vos serveisqui això de preocupació i sobretot alegrau-vos i cantau a Sant Antoni sia del gener o del juny, sempre amb els ulls girats a aquest turonet idíl·lic i màgic que els vespres i vist des d'Es Molí d'En Leu (on vaig menjar torrat al caliu d'un fogueró i sentir les cançons de l'antanyia), és un regal per a la vista i el millor consol per a l'esperit.

I ara per acabar, a més de dir Visca Sant Antoni, vull dir-vos que un gran antropòleg mallorquí, de nom Toni Galmés, sempre em deia que Artà ha estat l'únic poble de Mallorca que de forma ininterrompuda, ha festejat el Sant Ermità, per lo que és de suposar que si tots els pobles de Mallorca units fessin a Sant Antoni aquella pregunta de "qui m'estima més?" "el barbut Sant Antoni s'aferraria pel coll de qualque artanenc. Seguríssim.

Amics i paisans, MOLTS D'ANYS.

Jaume Alzamora Bisbal

TENDA 100 PTS.

c/ Pep Not, s/n (Vora el Bar Es Caragol)

HI PODEU TROBRAR:

OBJECTES A 100, 125, 150 PTS.

ARTICLES DE REGAL, PAPERERIA, MATERIAL ESCOLAR

JUGUETES, MENAGE DE CUINA,

ARTICLES DE FESTA I BROMA.

ARA FA 25 ANYS

Després d'un llarg parèntesi, retornam amb aquesta secció.

BELLPUIG, II època, any IX, nº 1, 10 gener 1969:

* Notam que per primera vegada en la capçalera es posa l'època (II), es contabilitzen els anys (IX), es comença enumeració nova (1) i es posa el nom del director (D. Juan Servera Riera)

* En l'apartat "Nos dice" es fa una entrevista a "D. Miguel Cursach Sancho... Un amigo del Diablo... "Obrer de Sant Antoni" desde 1932 en que me traspasó el cargo mi

padre... hace 120 años que un Cursach cuida de Sant Antoni... -La víspera...? - Lo importante era el baile en el cual se sorteaban las doncellas... -"La Colcada"... - Ha sido siempre el acto más espectacular... unicamente ahora están cobrando mucho interés los "foguerons"... -La fiesta...? - Ha tenido sus altos i sus bajos... Yo he visto en mi niñez desfilan más de 120 caballos... -¿Siempre han sido dos los dimonis? - Sí... Sus facciones han sido más o menos las mismas... "Els dimonis d'Artà són els més lletjos de Mallorca"... - ¿Quines visten estos trajes tan feos? - Hubo

tiempo que era costumbre fuese el "Pareier major"... en otras épocas se pagó dinero... lo que recogían era para ellos..."

* Del NOTICIARI llegim "... el Cinema OASIS abrió de nuevo sus puertas al público después de una acertada modificación. La sala se presenta más confortable en todos los aspectos y con estupenda calefacción..."

* Una altra novetat és la incorporació a la revista d'un suplement elaborat pel Clup Llevant de dues planes amb el nom "Boletín Informativo" En fa la presentació en Jaume Morey i hi col·laboren: Rafel Bisquerra amb "Epifania"; Gili Ginard amb "Teatro y arte" i Orient amb l'article "Mallorquí".

DESPATX CENTRAL
J. Navarro i P. Ruiz
P. de S'aigua, 7
07570 - Artà tel 83 52 32

SUCURSALS
CALA RAJADA
c/ Leonor Servera, 91
tel. 81 82 34

c/ Nuredduna, 24
CANYAMEL (Capdepera)

PRÒXIMA APERTURA:
c/ Ciutat, 51 - Artà

El GOB ha fet 20 anys

Francesc Avellà Salvà, president del GOB-Mallorca

Julen Adrián.- Al llarg del 93 el GOB ha realitzat diferents activitats per celebrar el 20è aniversari de la seva creació. Xisco Avellà presideix la secció mallorquina d'aquesta organització ecologista des de l'any 1989. En Xisco és un espècimen representatiu del GOB; una entitat que va néixer inicialment com un col·lectiu d'ornitòlegs i, gradualment, sense deixar la seva dèria inicial (l'observació i estudi científic de les aus) ha ampliat els objectius i àmbits de la seva tasca fins a ocupar-se des de fa uns anys de tot allò que té alguna cosa a veure amb el conjunt de problemes mediambientals: exhauriment de recursos (aigua, energia, etc), generació de residus i contaminació, extermini d'espècies, destrucció d'ecosistemes i desfiguració del paisatge. Més enllà d'això, als ecologistes també els preocupen els desequilibris econòmics entre els països del Nord i del Sud, les guerres i la violació dels drets humans. Fins i tot el GOB s'ha adherit a la convocatòria de la vaga general del dijous passat.

De tot això en parlem amb en Xisco.

Bellpuig.- Podem començar per demanar-li què diu la seva fitxa taxonòmica...

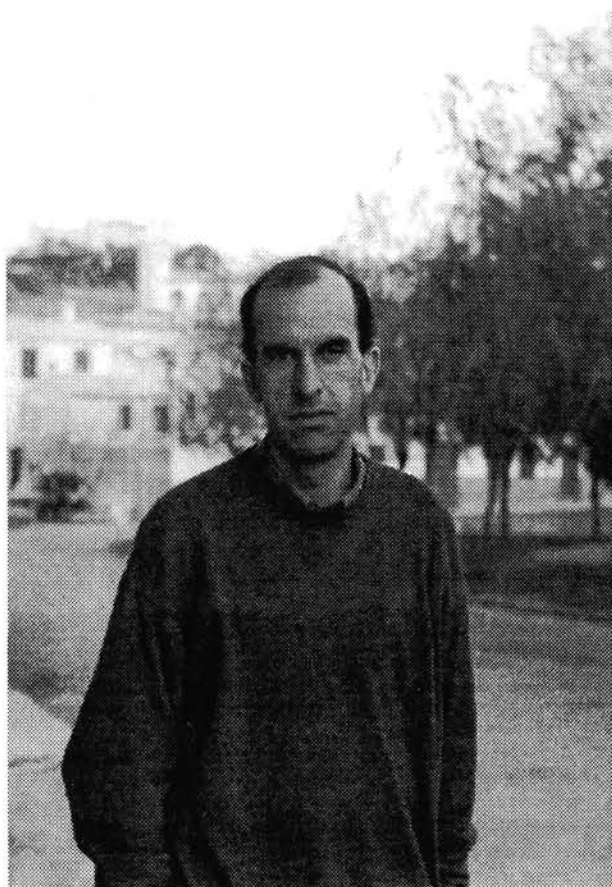
Xisco Avellà Salvà.- Tenc 36

anys, som llicenciat en Biologia i treball com a professor a un institut de batxillerat de Palma. Per cert, que durant 7 anys intensos i inoblidables vaig fer feina a l'institut d'Artà. Me consider ecologista de la "fació" que hi ha entrat per la porta del naturalisme. Temes com les espècies en perill, els ecosistemes, la biodiversitat, m'apassionen. Els estius els pas, des de fa sis anys, al Nord d'Àfrica,

darrere els darrers vellmarins (foca mediterrània). **B.-** Com es converteix un grapat d'aucellaires en l'associació ecologista potser més activa i millor organitzada de l'Estat?

XAS.- Amb la incorporació gradual de persones que entenen que no es pot desvincular l'estudi dels aucells de la seva protecció, i la protecció dels aucells de la del medi ambient en general.

B.- Sovint els han acusat de

CLÀSSICS * NOVETATS * IMPORTACIÓ

Teixits Llevant

(Cristòfol Carrió Sancho)

**ATENCIÓ
ESPECIAL ALS
ARTANENCS**

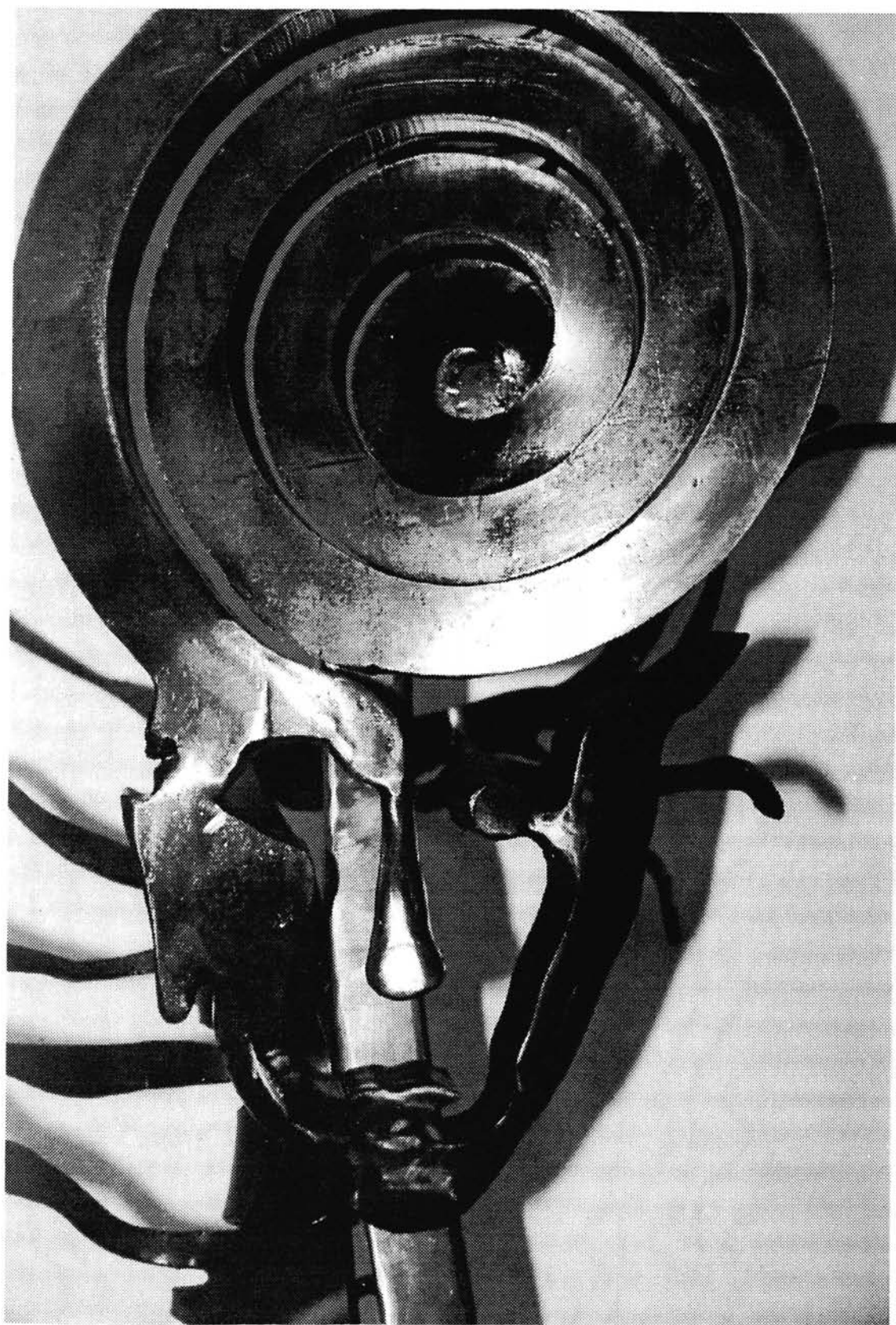
Pça. Barcelona, 2
Tel. 45 70 78
(Davant l'estadi "Lluís Sitjar")

PALMA DE MALLORCA

ARTARTÀ .

nº 1
any I

Coordinen: Tomeu Gili / Miquel Mestre

"Sense títol". Miquel Sarasate, 1993.

PRESENTACIÓ.

Vet aquí, lector de BELLPUIG, el primer número del que desitjam que sigui un vàlid suplement literari i creatiu de la revista artanenca.

Amb el nom d'ARTARTÀ, volem que aquests fulls deixin constància impresa d'una mostra -sempre fragmentària, és clar- de la tasca literària i plàstica que no pocs individus de la nostra contrada -gairebé sempre de forma independent, aïllada i personal- desenvolupen. Des d'aquestes línies de presentació, convidam artistes i lletraferits a col·laborar en aquests papers, la freqüència i periodicitat dels quals (mensual? trimestral?) dependran, fonamentalment, del material a publicar que poguem rebre, la selecció del qual només es farà en funció de la qualitat literària o plàstica que, atès el nivell que voldríem copsar, presentin els originals. Assaig, poesia, narrativa, traduccions, teatre, ideograma, pintura, dibuix, disseny, escultura... tot hi tindrà cabuda, sempre tenint en compte la limitació que suposen les quatre pàgines amb què, de moment, ens hem de conformar.

ARTARTÀ neix amb una voluntat clara i principal de catalitzador,

de punt de trobada, d'espai públic per a la comunicació, la reflexió i la creació artística en general. Per això volem que tenguim un caràcter ampli i obert a qui s'interessi, des de qualsevol posició o punt de partida, per aquest món de la creació artística. Malgrat que la iniciativa sigui d'uns pocs, per la seva mateixa naturalesa, necessita d'elements actius que exposin les seves obres, que analitzin, que comentin, que critiquin, que informin... En definitiva, que visquin, bé que de forma diferent, aquest món de l'art que, no ho oblidem, cada vegada està més unit al món de la vida.

"L'art no dona respostes: obre interrogants", anuncia Joaquim Noguero en el pròleg del recull "Valències" del poeta i crític Pere Gimferrer. I aquesta és també la intencionalitat de l'ARTARTÀ: obrir interrogants, qüestionar i qüestionar-nos, en tant que l'art i la cultura locals poden ésser l'única forma realment vàlida i arrelada de participació en l'universal, i en tant que el més autèntic valor de l'art és el de la seva eficàcia revulsiva, convulsiva, en el substrat on l'home és home.

Artà, gener 1994.

EL VALOR DE LES "VALÈNCIES".

Primer de tot, el nom.

Del llibre de Pere Gimferrer només en coneixia l'existència, i que l'havia publicat 3i4. Em va cridar l'atenció el títol, i en vaig quedar endarrer. Un horabaixa de mitjan desembre, conversa tirada amb J. Guiscafrè, aquest (sempre a l'aguait del nou i del vell) m'encomanà la fruïció que li havia produït la manera amb què P. Gimferrer, a l'"Explicació" de l'obra, en justificava el títol: "Valències" (1). El meu interès s'intensificà. El llibre s'havia de llegir. Per pura casualitat, unes setmanes més tard arriba a les meves mans un altre llibre: "La llama doble" (2), de l'escriptor mexicà Octavio Paz. En el "Liminar" del llibre també en justifica el títol, com P. Gimferrer. I, curiosament, tots dos utilitzen les definicions que donen els diccionaris (3) dels substantius que constitueixen el nucli dels títols respectius. Un simple títol és ja un exercici de creativitat, d'ultrapassar l'ús representatiu del llenguatge, de recerca de la bellesa a través del llenguatge propi, de l'estil. Deixaré que el lector descobreixi per si sol les explicacions dels títols esmentats. (Únicament vull afegir que O. Paz és, juntament amb J. Miró, un dels creadors més admirats per P. Gimferrer.)

Intel·ligència i fascinació.

El llibre que comentam és un recull de 24 textos de crítica ordenats temàticament (literatura, cinema i arts plàstiques) per Joaquim Noguero, que també pren cura de l'edició. Es tracta de textos originàriament escrits (publicats en catàlegs, pròlegs o revistes) o dits (hi abunden les conferències) en català durant la darrera vintena d'anys.

Hi podem veure, tot i els distints tipus textuals, una sola mà, una sola veu, una mateixa llum que il·lumina tot el llibre i el dota d'unitat de sentit. Per bé que és fonamentalment un recull crític, no podem deixar de veure-hi el creador, el poeta, el "lector" i l'"escriptor" reivindicats que detecten i intenten apropar-nos la fascinació davant l'obra d'art. P. Gimferrer intenta alguna cosa més: aclarir en què consisteix aquesta fascinació; i ho fa des de la intel·ligència que analitza el detall i que traspasa la matèria amb la llum que, impregnada de l'obra, aspirarà a un coneixement diferent als altres coneixements.

De la consideració general de l'art que fa P. Gimferrer, crec que és lícit destacar-ne unes característiques bàsiques referides al material, a l'obra i a la seva funció. Ho faré a través d'unes breus citacions.

1. Siguin paraules, sons, colors, formes, volums, etc., "El camí de qualsevol artista és agafar la realitat de què disposa, la que té a l'abast en aquells moments, i dur-la cap a una altra realitat". En el cas de la literatura, "Aquesta operació és apartar el llenguatge del seu ús habitual i dur-lo cap a una forma diferent que representi una coneixença nova".

2. El segon punt destaca el caràcter d'artifici (Gimferrer parla d'"artefacte") de l'obra artística; en aquest cas concret: quadre.

"Qualsevol quadre no és allò que representa sinó que és allò que és: la realitat pictòrica".

3. Per últim, una funció de l'art: "L'art és coneixement d'allò que no fóra ni còpsable ni formulable en un altre llenguatge". Hom creu percebre que els artistes estimats, admirats o comentats per P. Gimferrer comparteixen, en opinió seva, la característica de cercar la transcendència a través de la coneixença artística.

Dels textos concrets, de cada un dels 24 textos que conformen el llibre, és impossible de parlar-ne en un escrit com aquest. De totes formes sí que vull exposar-ne unes característiques que em semblen de relleu. En primer lloc, la intel·ligibilitat, en gran part deguda al fet que molts dels textos són de procedència oral (conferències): la comunicació és viva, directa; hi ha excursions, explicacions, anades i tornades, repeses... La intel·ligibilitat es combina amb el rigor i la coherència, tant en els textos escrits per ser llegits, com en els escrits després de ser dits. Una altra característica de P. Gimferrer és la capacitat d'unir l'anàlisi del detall amb la consideració del tot. I, per últim, la interconnexió dels llenguatges artístics. Cinema, literatura i arts plàstiques basteixen en P. Gimferrer un diccionari, una arquitectura gramatical, un llenguatge comuns. A tall d'exemple: el tema de la poesia és "Veure en la llum el trànsit de la llum".

Un món de referències.

A risc de ser pretensions, donaria per ben pagades aquestes línies, si aconseguís de transmetre les ganes d'entrar en contacte amb P. Gimferrer, que és com entrar en contacte amb l'art viu, fascinant i intel·ligent. Si algú gosa obrir el llibre, hi trobarà un "Itinerari d'un escriptor" que és un exercici magnífic d'objectivitat sobre si mateix; un manual de sociolingüística en poc més de tres pàgines ("La selva dels sinònims i els antònims"); una lúcida mostra de la precisió de l'estil de J. Martorell; un estudi sobre Racine que el fa contemporani nostre; el sexe humanitzat a "My secret life".

Hi trobarà també la parla cívica, lul·liana i avantguardista de J.V. Foix; la "fidelitat" a la terra i a la "identitat col·lectiva" de Màrius Torres; notes de lectures disperses; les tendències del cinema actual. Desfilaran davant els nostres ulls el "Mirar de Miró", la poesia matèrica de Tàpies, la llum crepuscular de Modest Urgell, mestre de Miró, i l'Imaginari de Fortuny, entre altres personatges. I, entre pàgina i pàgina, hi veurem guaitar, indefallent, Rimbaud.

En definitiva, el lector hi trobarà un tast de belles coses, una via plena de fites i referències per acostar-se al món de l'art, que no és més que un camí de la vida.

B. Gili.

(1) P. GIMFERRER, *Valències*, Ed. 3i4, València, 1993.

(2) O. PAZ, *La llama doble*, Ed. Seix Barral, Barcelona, 1993.

(3) El *Diccionario de Autoridades* en el cas d'O. Paz, i el de *Pompeu Fabra* en el cas de P. Gimferrer.

CONÈIXER BASHŌ.

MATSUO BASHŌ (1.644 - 1.694) és una de les més importants figures de les lletres del Japó, no només pel valor intrínsec de la seva obra, sinó també per la seva singular personalitat, per la influència exercida en nombroses generacions de poetes i per haver convertit el "hai-kai", gènere fins aleshores artificios i convencional, en una expressió poètica de més profunditat anímica.

La brevetat i aparent simplicitat de les composicions de desset síl·labes (5 - 7 - 5) anomenades "haiku" o "hai-kai", lluny de representar una reacció sobtada o imprevista (un "impromptu") davant els signes de la Natura, eren, i són, normalment, una alta i molt conscient forma de poemes amb estricta complicitat amb els més subtils principis de l'estètica oriental: brevetat, atemporalitat estètica, reticència i quasi obligada referència estacional, ja sigui directament amb el nom de l'estació de l'any o indirectament a través del nom d'un ocell, d'un insecte, d'una flor, d'una festa o d'un esdeveniment de la Natura. En el "haiku" cada paraula ha de ser indispensable i inalterable, i el producte final, el més breu possible. El "haiku" no explica: diu o suggereix.

En la selecció de "haiku" que aquí presentam, traduïts de la versió francesa que dels originals en japonès arcaic en feu Koumiko Muraoka ("Matsuo Bashō - Haikus", La Délirante - Paris, 1.979) no podem, per fidelitat al significat, mantenir la síl·labació, com tampoc no ho pot fer la versió francesa esmentada, ja que l'estructura lingüística japonesa (ideogramàtica, extemporània i de rara articulació personal) permet, amb menys paraules i síl·labes, dir més que qualsevol altra llengua culta actual. Serveixi com exemple, el següent:

5	Futari mishi	Neu que nosaltres dos
7	Yuki wa kotoshi mo	Vérem caure plegats - enguany
5	Furikeru ka	Tornarà caure?

Amb tot, creim interessant la publicació d'aquesta antologia mínima, gairebé autèntica primícia editorial en llengua catalana, que ens permet de conèixer i endinsar-nos una mica en la fina sensibilitat oriental que tots els "haiku" de Bashō traspuen.

Com s'assembla A la seva ombra sobre l'aigua El lliri	Si parlo Tenc fred als llavis Vent de tardor	Silenci La veu de la cigala Trepana les roques
Pel rostre de les flors Seria intimidada La lluna indecisa	Els núvols de vegades Fan reposar les persones D'admirar la lluna	Llevant o ponent La mateixa tristesa Vent de tardor
Sobre una branca nua S'ha posat un corb Capvespre de tardor	El llamp Esqueixant la nit negra El crit de la garsa	Tardor de lluna plena Tota la nit He envoltat el llac
Vestit de gebre Cobert de vent Un infant abandonat	Quasi l'hivern A través del xàfec La forma de la lluna	Per costum tenc odi als corbs Però amb tot...aquest matí Sobre la neu...
Pluges de maig En el bosc de moreres Cuques de seda malaltes	La primera neu Quina benaurança Visita la meua ermita	Perfum de crisantems Sols gastades Dins el jardí
La mar s'enfosqueix La veu dels ànecs salvatges És a penes blanca	El vell safareig Un granot s'hi llança El renou de l'aigua	Malalt en viatge Els meus somnis Pels camps ressecs
Neu i més neu Aquesta nit de Cap d'Any Lluna clara	Remor d'ales d'estornells Cauen fruits del lledoner Calabruix del matí	Miquel Mestre.

ESCRITURES DE NINGÚ

Miquel Mestre

POEMA TRIST PER A TRISTANA (Potser amb un adagio de violoncel de fons)

Molt a poc a poc han caigut les fulles
del salze malalt de ran del semàfor.
Molt a poc a poc, com fils de paraules
que prims dits de savi esfilagarsaven.
Ara resten mudes com boques tancades,
sutge vegetal que a l'asfalt s'aixafa
sota els peus ignots que van a fer feina
amb el pas marcat pel rítmic metrònom
del temps sense temps, del temps sense història.
Feixuc plany silent. Callades veus d'arbre
que gemeguen entre ahucs de pneumàtics
de cotxes que van d'enlloc cap enlloc:
Tothom és ningú. Cap punt no és el centre
del món ni de l'hora. El qui calla plora
la propera mort, la buidor que esguarda,
enllà dels ulls closos, caminar anònim
per sendes d'oblit. Ni xiscles ni crits:
Cal morir quan cal, lluny d'enyors i d'ànsies,
sense cap desig de cel ni de terra,
perdre's lentament entre oneig i boires
com navili lleu quasi a la deriva.
Cal morir quan cal, com si la tardor,
imperceptible o exacta, amb el vent llis
d'un crepuscle bell, fes tombar les fulles
del salze nafrat de ran del semàfor.
Aleshores nu, brancatge esquerp, braços
de llenya seca, sentir el clar silenci
dels absents ocells de fosca memòria,
quietud estricta del llot on s'amara
de pors i d'amors tota l'Existència.

T'enrius, Tristana, d'aquests antics versos
que, involuntaris, em surten de l'ànima?
També jo m'enric. De tot m'enric. Massa
dies i segles hem vist com sardòniques
casetes de pèrfids actors mentien.
Amb escarment, mai més no hem pogut creure
cap altra veritat ni altre axioma.
Tot sovint la neu cremà primaveres.
Tot sovint l'estiu ens glaçà els llavis.
De sempre hem sabut com maten antílops.
Ara, però, deixa'm ésser qui sóc:
un xaró, ridícul, tarat captaire
de fràgils línies de decasil.labs

Molt a poc a poc ha vingut la pluja,
talment ballarina endolada i trista.
Les fulles caigudes fan mutis entre
cortines de grisa llum no pensada.

ser un grup politzat i manipulat, de criticar només les actuacions dels partits de dretes. Sou tan apartidistes com preteneu?

XAS.- Aquí he de dir dues coses. La primera, que a les Balears governa la dreta, i per tant és lògic que la major part de les crítiques a una mala gestió del medi ambient vagin dirigides cap a ells. D'altra banda, efectivament som apartidistes, la qual cosa no vol dir que siguem apolítics: la defensa del medi és una actitud política, igual que ho és la seva destrucció.

B.- Qualque pic hem sentit el batle, Miquel Pastor, queixar-se de les campanyes que el GOB ha fet contra el golf de Carrossa o la urbanització d'Es Canons. Es pot fer costat a l'Ajuntament en el pla de protecció de les muntanyes d'Artà i al mateix temps mantenir campanyes de crítica per altres temes? **XAS.-** En Miquel Pastor és una persona honesta, potser un dels polítics més honests que hi ha en aquests moments a Mallorca. És lògic que des del seu càrrec vegi les coses de manera distinta a com les veim en el GOB. Nosaltres consideram patètic que a les acaballes del segle XX a Mallorca s'executin projectes com els de Carrossa o Es Canons. Hauria d'existir una major compensació que permetés que els municipis més rics, gràcies a haver destruït el seu litoral per al turisme, cedissin una part de la seva renda a aquells que, com Artà, conserven encara bona part de la seva bellesa originària. En tot cas, és perfectament compatible, i necessari, donar suport al que es fa bé i criticar el que consideram criticable.

B.- Canviant d'institució, el Consell de Mallorca aposta

clarament per la incineració dels residus urbans. Per què els ecologistes no hi estau d'acord?

XAS.- En el tema dels fems, els ecologistes no ens cansam de defensar l'aplicació de les tres "erres": reducció del volum (eliminant embalatges), reutilització de tot allò que es pugui salvar, i, per últim, reciclatge (a fi d'estalviar matèries primeres). El Consell, en canvi, es desenten de tot això i opta per la "solució" més inadequada, tant des del punt de vista econòmic com, sobretot, medi-ambiental.

B.- El "càstig" que donàreu a la Universitat amb el premi Ciment, fa dos anys, fou una mena de distanciament respecte d'un sector de professionals "progres" i amb un cert poder, que abans eren pròxims al GOB... És que el GOB ha tornat massa radical?

XAS.- Bé, radical ve de rel, i és bo arribar a la rel dels temes. Hem de cercar qui són els responsables d'una agressió al medi, i tractar d'actuar a fons. En el cas del premi Ciment a l'equip rectoral de la nostra Universitat (no a la Universitat, el matís és important), és lògic,

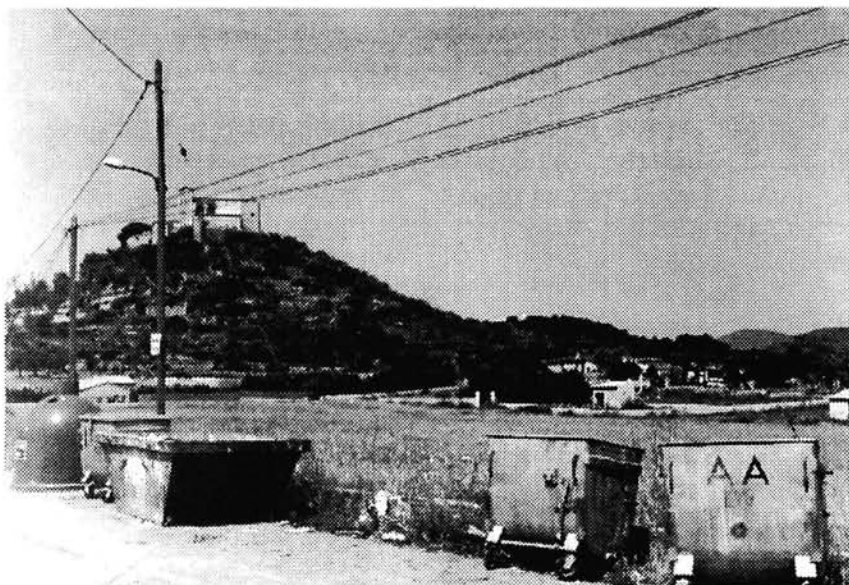
i habitual, que els guardonats amb tan poc honorífica distinció es defensin i diguin que el premi és injust.

B.- També hi ha qui acusa els ecologistes de reivindicar només la defensa del medi i, en canvi, valorar poc els aspectes econòmics (com els drets de la propietat privada, etc.)...

XAS.- És que no entenem que tot, absolutament tot, se supediti al criteri econòmic, als diners, en definitiva. El medi ambient, un medi ambient digne, és, en tot cas, un bé en si mateix, i un bé públic a què tots tenim dret, d'acord amb la Constitució. Els interessos de la col·lectivitat haurien de prevaler sempre sobre la lògica pretensió d'una empresa de fer un bon negoci.

B.- Continuant amb el tema de la propietat privada, als excursionistes ara ens treuen fora de pertot. Com es pot convèncer la gent que ha de protegir un entorn natural del qual, legalment, no té cap possibilitat de gaudir-ne?

XAS.- En efecte, el tema de l'ús i de l'abús de la Natura i dels espais és un tema delicat i que es presta a contemplar els diferents caires. D'una banda,

SE ALQUILAN PISOS

Informes: tel. 83 61 53

davant la demanda massiva d'espais per sortir els caps de setmana (i comptant amb el vandalisme d'una part, minoritària, però existent, dels excursionistes), és fins a cert punt comprensible que els propietaris privats de les finques cada vegada posin més dificultats a l'accés. Això és socialment discutible, però potser beneficia la Natura. Seria bo educar el públic en un ús respectuós dels espais naturals, i també multiplicar per deu o per cent la superfície pública existent a Mallorca, que ara mateix és ridícula. Altrament, la pressió sobre els pocs espais públics (per exemple, S'Albufera) seguirà essent desmesurada.

B.- Periòdicament apareix en la premsa un conflicte entre el GOB i tal o qual empresa constructora, però en canvi sembla que amb els hotelers teniu millors relacions...

XAS.- El negoci de les constructors (urbanitzacions, parcel·lacions, ports esportius, etc.) és la causa principal de la degradació ambiental que han patit aquestes illes durant el segle XX. És lògic que hi tenguem conflictes. Amb els hotelers el que passa és que darrerament han començat a entendre que l'única forma de garantir el futur del turisme és dignificar l'oferta, i això implica conservar els espais naturals que ens queden. En tot cas, són ells, els hotelers, els que han evolucionat; nosaltres mantenim les mateixes tesis de sempre.

B.- Com funciona el GOB i què ha de fer qui vulgui col·laborar amb vosaltres?

XAS.- El GOB té més de 4.000 socis en quatre seccions insulars totalment autònomes entre si. El pressupost anual del GOB-Mallorca ronda els 20 milions, i les campanyes i activitats que impulsa són decidides per una Junta Directiva de 20 membres, elegida democràticament. També tenim una sèrie de delegacions locals molt actives, com per exemple la d'Artà.

B.- A la majoria de grups basats en el treball voluntari dels socis s'ha observat una minva de participació en els darrers temps, és el vostre cas?

XAS.- No sé què dir-te... Se sol dir que abans hi havia més voluntariat, i que ara gran part de l'empenta de l'organització depèn dels assalariats, dels que treballen al GOB (en aquests moments, 5 persones a Mallorca).

Crec que és bo mantenir el paper dels voluntaris (jo en som un), però seria impensable que el GOB pogués fer tot el que està fent només amb la participació voluntària de persones a hores lliures.

B.- Es podria entendre el joc polític a Mallorca sense el GOB? Sou un grup de pressió?

XAS.- No sé si sense el GOB en concret... Però me costa imaginar el debat polític a Mallorca (centrat sovint en temes de recursos, d'espais, de turisme, d'espècies úniques en el món, etc.) sense el paper fonamental dels ecologistes. Si som un grup de pressió? Segurament, però no en el sentit d'interès econòmic. Exercim una pressió, una pressió moral, altruista. Defensarem Sa Dragonera de la urbanització no pel nostre interès personal, sinó més aviat pensant en els mallorquins i mallorquines del futur.

CARPINSA

Carpinteria en Aluminio y Saneamiento

A. Cursach y E. Matallana

tel. 83 54 78
c/ Fray Junípero Serra, 7

07570 - Artà

*** Technal**

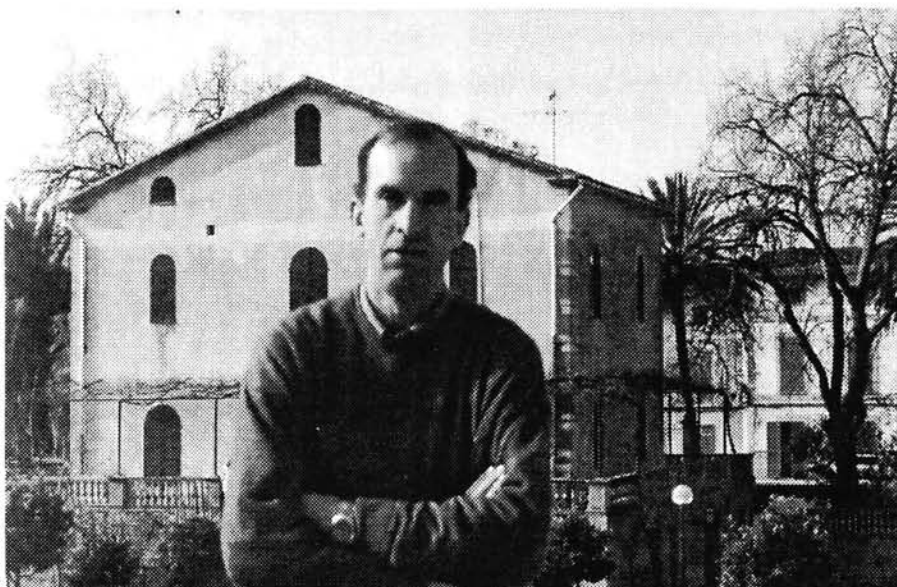
- * Puertas Aluminio
- * Correderas aluminio
- * Persianas Mallorquinas
- * Cerramientos Galerías
- * Toldos Policarbonato
- * Cristalerías y Murales
- * Calefacción
- * Energía Solar
- * Fontanería

B.- El GOB, sap fer alguna cosa més que protestar?

XAS.- Se sol dir que sempre ens estam oposant a tot, que sempre deim "no" a tot. Potser és perquè les accions de protesta (manifestacions massives, com la del 26 de novembre de 1992 a favor de la llei d'Espais Naturals, accions directes, etc.) interessen molt més als mitjans de comunicació (i al públic, que n'és el destinatari) que no la feina silenciosa d'anar a les escoles a fer xerrades als adolescents sobre la importància de conservar el medi en bon estat. De la mateixa manera, i posant un exemple d'Artà, crec que és ben constructiva la proposta de diverses entitats (entre elles el GOB) d'ampliar la participació ciutadana a la institució municipal.

B.- Ja que has esmentat la manifestació del 26-N, com t'expliques l'enorme èxit de la vostra convocatòria i, al mateix temps, que el poble de les Balears segueixi donant el seu vot a un partit (el de Cañellas) tan poc sensible a la temàtica ambiental?

XAS.- M'ho he demanat moltes vegades, i no hi acab de trobar una resposta. La sensibilitat ambiental del nostre poble és, efectivament, notable, però crec que, a l'hora de donar el vot a un partit o l'altre, la gent encara no se sol plantejar, de manera preferent, què passarà amb els nostres espais naturals i amb els recursos si guanya aquest o aquell altre. Sembla una paradoxa, però és així.

B.- Quins són els problemes medi-ambientals que us ocupen ara? Quins objectius teniu enguany?

XAS.- Els temes que ocupen i preocupen els ecologistes ja els hem esmentat abans. Quant a l'any que ara hem començat, dos temes que seran sens dubte molt importants són l'oposició a la incineradora de fems i l'explotació abusiva de la darrera gran vena d'aigua subterrània que ens queda a Mallorca.

B.- El GOB s'ha adherit a la vaga de dia 27 de gener. Quina relació hi ha entre els problemes socials i els ambientals?

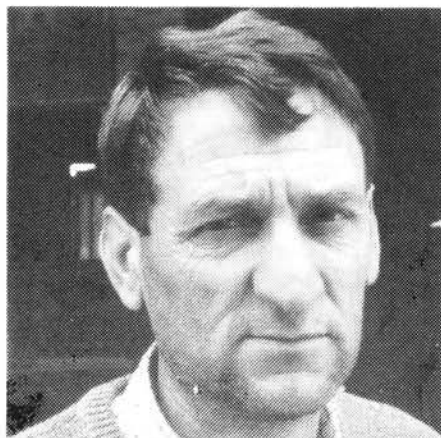
XAS.- Bé, la nostra adhesió a una vaga general no deixa de ser un fet "testimonial". Ens hem adherit a moltes coses que ens semblen justes, encara que no siguin estrictament de la nostra temàtica ambiental. Hi ha, sens dubte, una vinculació entre problemes socials i ambientals. Basta mirar les guerres: per què es fan? Evidentment per controlar uns recursos. I els recursos són un dels bessons de l'ecologisme; i el consum de recursos depèn molt del model de societat en què vivim. Una societat massa consumista, amb un culte exagerat a la riquesa material...

VIDRIO ALUMINIO SANEAMIENTO
VIALSA

J. Bernad, J. Zafra i J. Genovard

Ctera. Santa Margalida, 57 -Tel. 83 66 35
ARTÀ (Mallorca)

L'art de cultivar Bonsai. Filferrat (III).

La utilització del fil de ferro substituï ràpidament als anteriors mètodes com el de penjar pesos i altres.

Al principi, només s'emprava el fil de ferro i llavors el de coure. Avui en dia també hi ha el d'alumini que s'ha popularitzat bastant.

Com a primer pas a donar en l'aprenentatge del filferrat, seria convenient, encara que sembli incongruent, aprendre a desfer el filferrat, ja que d'aquesta manera veurem amb més eficàcia els errors comesos per la falta d'experiència.

Malgrat tot aprendrem també a corregir els defectes del filferrat allà on es produeix un estrangulament de les rames.

Com a solució alternativa, si no es pot disposar d'aquesta pràctica, és aconsellable filferrar rames seques per evitar rompre rames de l'arbre definitiu. Per aquesta mateixa raó és convenient posar fil de ferro sobre les rames més fines, el qual empràriem calibres més primis evitant el risc de rompre dites rames.

Suposem que tenim rames filferrades; començarem a desfer

el fil de ferro llevant primer el més fi i després el gruixut inversament d'així com es va filferrar. Començarem el procés per les rametes secundàries i després per les primàries, per a finalment desfer el filferrat del tronc.

El primer punt a considerar quan es comença a filferrar és el grau de pressió que ha d'exercir el fil de ferro sobre l'escorça de l'arbre. Si el fil pressiona massa, l'arbre no tindrà espai per créixer lliurement el qual voldrà dir que l'haurem de desfer dins pocs mesos o inclús setmanes.

Per altra banda, si el fil està molt balder, no podrà subjectar adequadament la rama.

Segons els experts, la forma ideal seria que entre el fil de ferro i l'escorça de l'arbre hi pugui llenegar un full de paper, això vol dir que el fil de ferro ha de quedar ben subjecte però sense estrangular l'escorça.

El segon punt que hem de tenir en compte, és que durant

el procés del filferrat, hem de seguir la forma que té el tronc o rama; la forma desitjada ja li donarem ja que si intentam donar-la en el procés de filferrar, probablement rompem la rama.

És necessari insistir perquè el filferrat sigui un procés mecànic realitzat automàticament una vegada decidida la posició en què han de quedar el tronc i les rames, es requereix una experiència prèvia que s'aconsegueix amb rames seques i en diferents calibres de distints tipus de fil de ferro.

El primer objectiu serà dominar l'angle d'inclinació del fil de ferro entre corbes. Com a norma essencial, aquest angle ha de ser, en tots els casos, de 45°.

El següent pas és el de controlar la disminució de la distància entre les corbes d'acord amb la gruixa variable de les rames.

Jaume Ginard Llinàs

FORN DE CAN BECA

Cada dia, bon pa

Cada dimecres, panades
Cada divendres, robïols

Despatx central:

Rafel Blanes, 51 - Artà - Tel. 83 61 72

DE L'ANTARTIDA A LES MUNTANYES D'ARTÀ

Cada pic son mes escasos els territoris que resten preservats de l'acció de l'home, en general es tracta de llocs que han estat un medi hostil per a l'aprofitament humà als qual la tecnologia de que es disposava no permetia produir-hi una transformació important, i l'explotació que s'en pogues fer esteia adaptada al medi.

A escala mundial l'Antartida, tot un continent, es el paradigma del que comentavem més amunt.

A una escala molt més domèstica les Muntanyes d'Artà son també un indret que fins ara ha escapat a la transformació que han sofert la majoria dels espais naturals de l'illa de Mallorca incorporats a les activitats turístiques.

La tecnologia a l'abast de l'home d'avui fa possible l'explotació d'aquests medis fins ara inaccessibles, i per preservar-los cal una protecció més activa.

L'Antàrtida gràcies a un acord de quasi tots els països del món esta protegida de l'explotació i dedicada a la investigació científica internacional.

Les muntanyes d'Artà gracies a les NNSS i la LLei d'espais naturals també comencen a gaudir d'un primer nivell de protecció urbanística.

Però aquestes proteccions no seran definitives si la gent no coneix els grans valors moltes vegades amagats que amagatzemen aquests espais.

L'Antàrtida és vital per estudiar el funcionament de l'ecosistema marí lliure de contaminació, el forat de la capa d'ozó o l'història del clima mundial i és el darrer gran santuari de molts mamífers marins i altres animals en perill d'extinció.

A les Muntanyes d'Artà fa 2 anys encara es descobriren plantes noves per a la ciencia, s'hi han trobat les restes

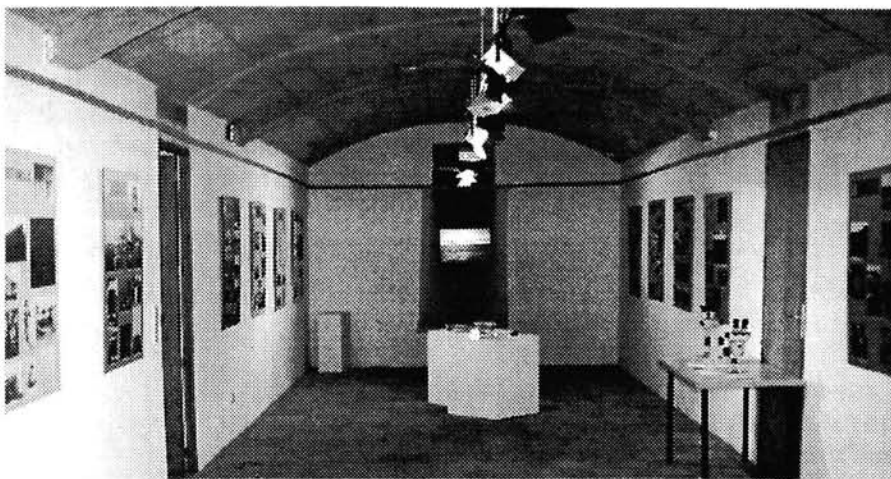

mes antigues de *Myotragus Balearicus* que es coneixen, s'ha descobert la presència d'un escarbat cavernícola del que no és tenia constància a les illes, s'ha

detectat la presència d'un bolet que mai s'havia catalogat a Mallorca i algunes de les espècies més amenaçades com l'àguila peixetera o el falcó pelegrí encara troben refugi als penyassegats del Cap Farrutx.

A diferents escales són aportacions importantíssimes a la diversitat biològica i a l'herència genètica que és un dels principals temes que té plantejats la política proteccionista mundial.

Les exposicions i conferències incloses al programa d'educació ambiental d'enguany són una oportunitat de guaitar a les immensitats glaçades de l'Antàrtida de la mà d'una científica que hi ha investigat directament i també una ocasió important per a que els artanencs ens poguem adonar de la riquesa amagada que tenim a les nostres muntanyes, que les redescobrim i valorem mes enllà del que és un aprofitament immediat i que a partir d'aquí col.laborem activament en la seva defensa i protecció.

Sor Antònia Barceló, a Perú

Sor Antònia Barceló ha fet mentider el refrany que les segones parts no són bones. Havia estat a Artà una bona partida d'anys. L'any 1984 ens deixava per anar a Sisante. Ara fa tres anys i picos va tornar a Artà. I el passat 11 de gener ens deixava altra volta: partia cap Perú. La seva labor a la residència, l'esment amb què ha tingut cura de la preparació de l'església per a les celebracions i la seva presència en el poble durant aquest temps fan que molts hagin viscut intensament la seva partida. Aprofitam una estona del diumenge dia 9 per parlar amb ella.

Bellpuig: Quin és, Antònia, el sentiment més viu en aquest moment?

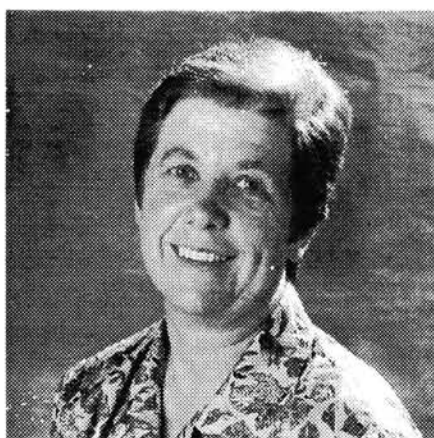
Antònia Barceló: El sentiment que tenc és que estic fent el que la meva consciència me demana. Això me dóna molta tranquil·litat, pau i alegria

B.: T'envien a Perú?

A.B.: M'ho han proposat i jo ho he acceptat amb una gran il·lusió

B.: Ja saps que faràs allà?

A.B.: Com que hi ha molt camp per córrer i arribam en temps d'estiu, -dos mesos d'estiu fort- mirarem d'aclimatar-nos: camp n'hi ha: dispensari, biblioteca, formació d'adults, menjadors... una parròquia, una catequesi... Començarem per estudiar el que convé fer i ens posarem a la feina.

Sor Antònia Barceló ha treballat aquests anys darrers a la Residència

B.: Parles en plural: això vol dir que no parteixes sola

A.B.: No, som tres que mos n'anam: Francisca Pons de Sencelles -ara està a Madrid, a un Col·legi a Vallecás, i Carme cerron, una enfermera que fa feina a Son Dureta. Som tres i anam a continuar una comunitat existent: allà trobarem una peruana, Maria Carrion que estudia magisteri.

B.: Quin és l'estil avui d'anar a missions, d'anar a Perú?

A.B.: Jo la me faig aquesta pregunta. No anam a convertir ningú. Anam a prestar un servei a una gent que té manca de moltes coses bàsiques i necessàries. Lo que anam a fer és ser-hi, acollir, estimar, enriquir-nos mutuament amb la gent que trobarem. Ells tenen molt per ensenyar-nos a nosaltres.

B.: Parles de necessitats bàsiques: la fe, Jesucrist què hi fa aquí enmig?

A.B.: És el motor que em mou

a donar aquesta passa arriscada i a la vegada confiada.

B.: On és més urgent anunciar Jesucrist aquí a Mallorca o a Perú?

A.B.: Jo quasi m'atreveria a dir que és més difícil aquí. A vegades dóna s'impressió que passam de tot, que cercam Jesucrist on no és... Així, no és estrany que no el trobem. Els mitjans de comunicació i la moda sembla que ens el volen robar Jesucrist! Sembla que s'intenta per tots els mitjans que no el trobem. Per altra banda a Perú hi ha més pobresa que aquí, en tots els sentits: hi manco religioses, manco capellans, manco mitjans humans per dur a terme l'evangelització. Val La pena compartir, per això hi vaig.

B.: Quina és la presència de les germanes de la Caritat avui a Perú?

A.B.: En el Perú hi ha cinc comunitats 3 en el sud -barriades de Lima Delicias, Manchay, i dues en el Nord, a mil kilòmetres de Lima: Sant Martí i Piura. Els camps de feina són variats: en resum podem dir que el que feim és evangelització i promoció humana. Una cosa duu a l'altra.

B.: Despedit dels artanencs

A.B.: No pens despedir-me. Me sent que m'estimen i jo els estim. La vida continua. Si hagués di dir-vos qualche cosa vos diria: no perdeu el caràcter tan bo i tan alegre que teniu; que continuau millorant com a poble que té una meta clara on vol

— ESTRUCTURAS —
Pídanos presupuestos sin compromiso
C/ Rafel Blanes, 98 tel. 83 66 64
07570 - Artà

Si desea una buena
construcción para su vivienda
pida información a:

**CONSTRUCCIONES
MANUEL POZO
GUERRERO**

C/ Bonalre, 14 - 07570 - Artà (971) 83 58 10

arribar.

B.: Diga-mos qualche cosa de la feina que has fet aquests tres darrers anys entre nosaltres

A.B.: Aquests tres anys m'he sentida molt unida al poble i a la parròquia al mateix temps.

B.: Què ha significat per tu la comunitat de germanes de la caritat que convivia i treballau juntes?

A.B.: Per una banda malda-ment mos coneguessim noms i llinatge, no mos coneixiem en profunditat. Jo trob que hem fet molt de camí i n'estic molt contenta.

B.: Com ha estat la feina a la residència?

A.B.: A la residència han de tocar molts de registres, han de fer moltes coses distintes... lo important és posar-hi vida. M'he sentit molt bé tant amb la comunitat com amb els residents. M'he sentida molt acceptada. He fet feina i de cada dia m'hi he trobat més bé.

B.: A la comunitat cristiana què li diries?

A.B.: Conservau el tresor de la fe que duis dins vosaltres. No vos deixeu enlluernar pels focs artificials que molt aviat s'apaguen... Deixau-vos guiar per aquesta llum que és Jesucrist. La fe és un tresor que creix si estam oberts a les necessitats dels altres.

BREUS

Missa de Comunitat

Avui dissabte, a les 7'30 del vespre hi ha Missa de Comunitat

Consell Parroquial

Dilluns passat dia 24 hi va haver reunió del consell pastoral. Vet aquí un resum telegràfic del que es va fer:

-Revisió de l'Advent, el Nadal i Sant Antoni

-Preparació d'una excursió parroquial per el pròxim 27 de febrer

-Canvi d'impressions sobre el catecumenat juvenil.

-Proposta que durant la Quaresma les Misses de Comunitat siguin el diumenge vespre

-Informació d'un recés de Quaresma organitzat per l'Arxi-prestat a Cala Rajada el pròxim 20 de març.

B.: I als residents?

A.B.: Als residents vull dir-los que no perdin la il·lusió. Que sabin disfrutar de tot lo positiu que tenen que no és poc.

Sor Antònia Barceló ja ha havia estat a Perú els anys 70. Li desitjam una agradosa presència allà. I una fecunda labor en bé de les persones amb qui es trobarà.

F.M.

Catequesi: Reunió de pares

El pròxim dimarts dia 1 hi haurà reunió dels pares dels infants que fan segon curs de Catequesi.

El dijous dia 3, la reunió serà pels pares dels infants que fan primer curs i tercer i quart.

Serà a les 8'30 del vespre en el Centro Social. Demanam la presència de tots dos pares en aquestes reunions.

Informació econòmica

Està apunt de sortir i repartir-se a les cases la informació econòmica parroquial del passat 1993. Juntament amb la informació detallada de les entrades i les sortides, la parròquia vol donar les gràcies a totes les persones que anònimament col·laboren al manteniment de les activitats i dels edificis parroquials. Moltes gràcies.

Moviment Parroquial

Diuenge dia 23 han rebut el Baptisme:

Maria Antònia Bernat Sureda, filla de Josep i Catalina
Margalida Massanet Andreu, filla de Pere i Maria Antònia
Andreu Casellas Cabrer, fill de Miquel i Antònia
Clara Viejo Espinosa, filla de Francesc i Maria Antònia

Han celebrat el Sagrament del matrimoni:

Juan Cruz Moya Carrion amb Lidia Granados Téllez, dia 8 de gener
Andreu Sansó Canet amb Dolores Jiménez Sánchez, dia 22 de gener

Hem pregat pels difunts:

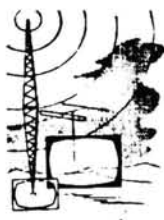
Jaume Bisquerra Ferragut
Gabriel Tous Cursach
Maria Esteva Ginard
Aina Femenias Lliteras
Joan Artigues Llinàs

Excavaciones
SEBASTIAN SASTRE
EXCAVADORA MINI

C/. Son Servera, 29
Tel. 83 65 59

07570 ARTÀ
(Mallorca)

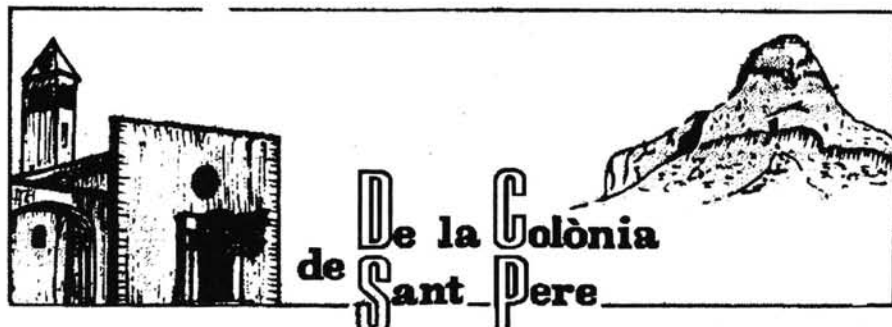
Electrodomésticos
Reparaciones eléctricas - Antenas

Proyectos

Mateo Morey

83 51 35

C/ Rafel Blanes, 42 Artà (Mallorca)

(A. Genovart)

Sant Antoni un any més

Un any més, en el cor de l'hivern, el nostre poble ha celebrat la festa del popular Sant, una festa que ha resultat molt concorreguda i animada a pesar del fred. Sembla que enguany s'ha recuperat la participació a la Cavalcada, comptant amb noombroses i treballades carrosses. La nit dels foguerons es va veure animada com de costum i no hi mancaren cançons al lusives al moment actual, contribucions especials etc. Pel que sabem enguany no hi hagué "gamberrades" sonades, cosa que mareix una menció i felicitació. Gairebé es pot dir el mateix pel que fa a les bombetes encara que de tant en quan en caigués alguna, però la veritat és que no espenyaren la festa.

Constituïda l'Associació de Veïnats Montferrutx

Com ja informàrem a l'anterior crònica, el passat dia 15 tingué lloc en el Centre Cultural l'acte fundacional de l'Associació de Veïnats de Montferrutx. A la sessió hi assistiren la majoria de residents a l'esmentada urbanització. L'objectiu era informar als presents de les finalitats de l'Associació, entre altres: defensar els drets dels ciutadans, col·laborar amb les autoritats en la promoció social i cultural etc.

A l'acte hi assistí Llorenç Gibanel com a Vice-president de la confederació d'A.V. de la Zona de Manacor. Una vegada donats a conèixer els objectius

s'elegí la Junta Directiva provisional que quedà constituïda pels següents membres:

- President: Rafel Alcover.
- Vicepresident: Joan Caldentey.
- Segratari: Joan Manuel Campomar.
- Tresorer: Joan Moragues.
- Vocals d'informació: Francisca Sastre i Andreu Genovart.
- Vocal representant dels estrangers: Pedro Rueda.

Quedaren encara per consolidar altres càrrecs que es designaran més envant. A la mateixa reunió es va fer la presentació de proposta d'estatuts que la setmana que ve seran entregats a la Delegació de Govern. Una vegada aprovats, la junta de l'Associació serà presentada de forma oficial a l'Ajuntament oferint-se a col·laborar en tot el que estigui en la seva mà.

Després de la de S'estanyol aquesta és la segona Associació de Veïnats que es constitueix al nostre poble; cas de que un dia se'n formàs una altra a la Colònia, ja tendrien dret a federar-se i a tenir una representació a l'Ajuntament.

Elecció de la nova junta local de U.M.

El passat dia 21 i al final d'un sopar celebrat a un conegut restaurant del nostre poble

tengué lloc una xerrada-col·loqui en la que es va elegir la nova Junta Local d'Artà. Aquesta queda formada pels següents afiliats:

- President: Francisco Lliteras.
- Secretari: Joan Caldentey.
- Portaveu del partit a l'Ajuntament: Jaume Torres.
- Membre del Comité Insular: Antoni Llaneras.

Foren designats també altres membres per a diferents vocalies i es feren noves afiliacions. Entre algunes de les persones rellevants que participaren a l'acte podem destacar Antoni Pasqual, Vicepresident del CIM, Josep Melià, Vicepresident de U.M. Geroni Albertí, fundador d'aquest partit i Alfred Mus, secretari d'organització.

Exposició de Carme Sánchez a Ciutat

Carme Sánchez, molt coneguda a la Colònia per les seves exposicions i pintures, exposarà a la Banca March C/. Nuredduna de Ciutat del pròxim dia 1 al 15 de febrer. L'horari de visita és el següent: Matins de 11 a 13,30 hs. Horabaixa de 17,30 a 20,30 hs. Dissabtes de 11 a 14 hs. Diumenges i festius tancat. Recordam que Carme Sánchez ha fet 16 exposicions a Mallorca, de les quals 6 a la Colònia i tres a la Península.

Torrada de sardines

Per ahir vespre a les 19,30 hs. estava prevista una torrada de sardines per a totes aquelles persones que d'alguna manera han participat en la festa de S. Antoni bé fent alguna carrossa o duguent altres animals a beneir. L'acte estava organitzat per la Obreria i s'havia de dur a terme a Sa plaça de S. Pere.

Campanya de Normalització Lingüística

Crònica des del Coll Faraix

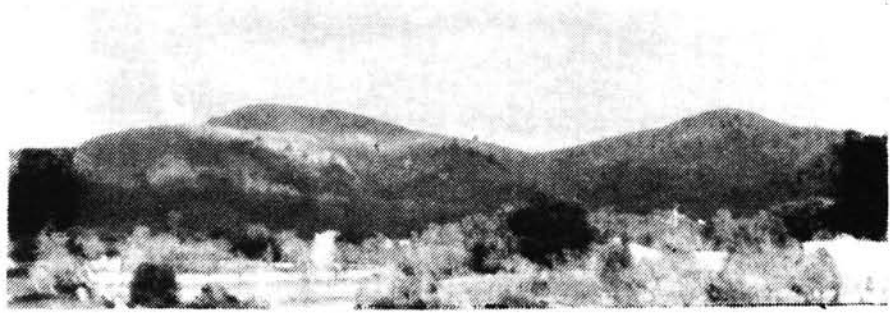
En certa ocasió, el famós trompetista de jazz, Dizzy Gillespie anà a la televisió per una entrevista.

La periodista en un moment determinat li va demanar si els trompetistes tenien més capacitat pulmonar que la resta de gent.

- "No, contestà en Dizzy, en aquest aspecte som gent ben normal".

- "Doncs, d'on vos surt la força per bufar la trompeta?" demanà la periodista.

En, Dizzy s'ho pensà uns

segons i respongué:

- "De veritat ho vol saber?".

- "Per això li he demanat".

- "Idò, els tècnics li diran que la força ve del diafragma i no sé què beneitures més, però en realitat la força ve del forat del cul".

- "Com ha dit?" preguntà la periodista amb una mica d'em-

pegueïment.

- "He dit que la força ve del forat del cul. I si no ho creu provi d'aixecar un pes o de fer un esforç sense estrènyer el cul veurà com li anirà.

Primer s'ha d'estrènyer el cul i llavors el diafragma s'obri automàticament".

Jaume Ginard Palou

Contestador Automàtic.

"...Estam d'acord que es posi arena pels carrers per tal de poder fer la covalcada del dia de Sant Antoni. Ara el que no ens agrada i protestam és que fa cinc dies de la festa i encara l'Ajuntament no ha llevat l'arena.

Estam contents que es faci festa tot i les molèsties que això suposa, i que les toleram amb molt de gust, però també voldriem que es fes la neteja més aviat que no es fa.

Res més, jo som una persona que parl en representació dels veïns de tot un carrer. Moltes gràcies..".

Esperam més suggerències.

COEXA, S.A.

DELEGACION EN CALA RATJADA:
Vía Mallorca, s/n - Tel: 56 37 48

CONSTRUCCIONES

DESMONTES

ASFALTOS

AGLOMERADO

EXCAVACIONES

PLANTA DE AGLOMERADO

CANtera DE ARIDOS PROPIA

ALQUILER MAQUINAS

BOMBA HORMIGONAR PROPIA

HORMIGON PREPARADO

CONTROL CALIDAD

LABORATORIO

Hormigones

FARRUTX, S.A.

C.I.F A - 07 254188

PLANTA: Ctera. Artà-Alcúdia, Km. 4
Telèfon: 83 56 88 Fax: 56 52 67

Bàsquet

Infantil Femení

C.E. S. SALVADOR, 50
ROTTLET MOLINAR, 43

Partit disputat el dissabte dia 18 de desembre al Polisportiu de Na Caragol d'Artà. Molt bon partit el jugat per les jugadores de l'equip artanenc que varen saber remuntar un marcador en contra, lluitant per la victòria que al final s'aconseguí.

Cal donar l'enhorabona a totes les jugadores per l'excel·lent partit realitzat. També destacar els 26 punts i 13 rebots de **M.A. Nicolau** i els 12 punts de **M.R. Cantó**. Els restants punts foren aconseguits per: **C. Bisbal**(2), **M. Hernández**(6), **I. Cabrer**(2).

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (6- 4) (18-10) (21-15) (23-29) en el descans, (31-31) (38-32) (45-39) (50-43).

C.E. S. SALVADOR, 29
SANTANYI, 49

Partit disputat el dissabte dia 15 de gener en el Polisportiu de Na Caragol d'Artà. Partit on la sort no acompanyà a l'equip artanenc.

Els punts foren aconseguits per **M.A. Nicolau**(14), **M. Ferragut**(2), **M.R. Cantó**(6), **M. Hernández**(3), **I. Cabrer**(4).

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (4- 1) (8- 6) (12-16) (14-22) en el descans, (16-36) (20-41) (24-45) (29-49).

CAMPOS, 51
C.E. S. SALVADOR, 25

Partit disputat el dissabte dia 22 de gener a Campos. Mala sort en l'encert a cistella i un tanteig desfavorable en el segon període de 29-0 varen fer que l'equip artanenc no pogués optar per la

victòria. Malgrat això, cal dir que durant els dos darrers períodes aconseguí 16 punts els mateixos que el Campos, d'aquest 16 punts 14 varen ser aconseguits de tirs lliures.

Els punts foren aconseguits per **C. Bisbal**(4), **T. Obrador**(2), **M.A. Nicolau**(13), **M.M. López**(2), **M.R. Cantó**(4).

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (5- 5) (6- 9) (20- 9) (35- 9) en el descans, (40-13) (44-19) (48-21) (51-25).

Cadet Femení

FORN DE SA PLAÇA, 46
BINISSALEM, 33

Partit disputat el dissabte dia 18 de desembre al Polisportiu de Na Caragol d'Artà. Partit on l'equip artanenc no tengué cap dificultat per obtenir la victòria ja que durant tot el temps va anar per davant en el marcador.

Cal donar l'enhorabona a totes les jugadores per l'excel·lent partit realitzat.

Els punts foren aconseguits per **M.M. Ginard**(4), **C. Sancho**(12), **S. Obrador**(2), **C. Tous**(12), **M. Ramis**(2), **M. Pallicer**(4), **C. Santandreu**(10).

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (4- 2) (16- 6) (22-11) (25-12) en el descans, (35-16) (41-24) (43-31) (46-33).

CIDE, 76
FORN DE SA PLAÇA, 39

Partit disputat el dissabte dia 15 de gener en el camp del CIDE de Palma. Partit en que no es tingué opció en cap moment a la victòria davant un equip superior tan en defensa com en atac. La forta defensa local féu una gran pressió en tot el camp i el poc encert en atac de l'equip artanenc, varen fer que la diferència de punts fos tant grossa ja que, en el segon període, l'equip

artanenc només aconseguí 13 punts.

Els punts foren aconseguits per **M.M. Ginard**(6), **C. Sancho**(1), **C. Tous**(12), **C. Santandreu**(6), **M. Llabatà**(10), **B. Danús**(3), **M.A. Nicolau**(3).

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (10- 4) (19- 6) (25-16) (32-26) en el descans, (47-29) (61-34) (74-36) (76-39).

HISPANIA, 64
FORN DE SA PLAÇA, 50

Partit disputat el dissabte dia 22 de gener en el camp de l'Hispania de Palma. Partit on la sort no acompanyà a l'equip artanenc. També hem de dir que el gran número de tirs lliures aconseguits a la primera part (17/23) i el poc encert en atac de l'equip artanenc varen fer que el resultat fos desfavorable per l'equip artanenc.

Els punts foren aconseguits per **M. Llabatà**(16), **M. M. Ginard**(2), **C. Sancho**(4), **C. Tous**(21), **C. Santandreu**(4), **B. Danús**(3).

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (8- 2) (17- 8) (22-12) (33-20) en el descans, (37-28) (48-33) (56-41) (64-50).

Cadet Masculí

FORN DE SA PLAÇA, 110
PLA DE NA TESA, 43

Partit disputat el dissabte dia 15 en el Polisportiu de Na Caragol d'Artà. L'equip visitant venia en condició de l'últim classificat. L'equip artanenc va demostrar amb un joc pràctic la diferència que hi havia entre els dos equips.

Cal destacar la doble figura aconseguida per **M.A. Riera** amb 24 punts i 22 rebots, els 12 rebots de **Jaume Cabrer** i els 38 punts de **A. Gayà**.

Els punts es varen distribuir de la següent manera: **Carrió**(16), **Riera**(24), **Cursach**(8), **Dalmau**(4),

BAR- RESTAURANTE CAN BALAGUER

tel. 83 50 03
c/ Ciutat, 19

07570 - Artà

* Menú del dia

* Tapes Variades

* Cuina Mallorquina

Gayà(38) (cinc inicial) Cabrer Ja.(8), Cabrer Jo.(4), Garau(4), Llodrà(-), Melis(2).

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (15- 4) (31- 8) (46-20) (54-24) en el descans, (69-30) (80-35) (93-35) (110-43).

FORN DE SA PLAÇA, 83

Pla de Na Tesa, 47

Partit disputat el dissabte dia 22 a les pistes exteriors del Polisportiu de Na Caragol d'Artà. La lesió de **A. Gayà** que es va produir durant la setmana, i que esperam la més ràpida recuperació, canviava per complet la decoració d'aquest partit. Després dels quatre primers minuts de la primera part on l'equip artanenc no estava dins el camp l'equip visitant va dominar en el marcador, però a poc a poc, va anar entrant en el partit, en un parcial de 17 a 0 en els primers set minuts de la segona part.

Cal destacar, quasi, quasi, el triple dobla aconseguit per **M.A. Riera** amb 43 punts, 24 rebots i 9 taps.

Els punts es varen distribuir de la següent manera: **Carrió(17)**, **Riera(43)**, **Cursach(10)**, **Dalmau(1)**, **Cabrer Ja.(6)** (cinc inicial). **Cabrer Jo.(2)**, **Garau(4)**, **Llodrà(-)**, **Melis(-)**.

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (5- 8) (13-14) (24-16) (37-26) en el descans, (53-26) (58-33) (71-35) (83-47).

L'equip cadet masculí amb el partit contra Es Pla de Na Tesa va acabar la primera volta. En aquest moment està situat en segon lloc a tan sols un punt del **Mallorca "B"**, líder de la categoria. Hem de recordar que en aquest grup hi participen deu equips.

D'aquesta primera volta, es pot dir, que s'han guanyats 8 partits, tan sols es va perdre de tres punts contra el Mallorca dins el camp del Polisportiu de Na Caragol. De cara a les estadístiques de l'equip en conjunt dutes al llarg de la primera volta, es pot comentar el següent:

Tirs lliures: 92/176, un 52,27 %
Rebots defensius: 249

Tirs de dos: 291/565, un 51,50 %
Rebots ofensius: 127

Tirs de tres: 12/54, un 22,22 %
Total rebots: 376

Pilotes perdudes: 80

Taps: 55

Assistències: 72

Equip Cadet Femení, 93/94

Dalt, de dreta a esquerra: **M. Llabata**, **M. Pallicer**, **M. M. Ginard**, **M. Ginard** (entrenadora), **C. Santandreu**, **M. M. Garau**, **B. Danús**.

Baix, de dreta a esquerra: **B. Ramis**, **M. G. Amorós**, **C. Tous**, **M. Ramis**, **S. Obrador**.

Lluites: 4
Tallades: 104

Cal destacar a **M.A. Riera** amb 275 punts, 223 rebots, 26 recuperacions, 36 taps, 12 assistències, **A. Gayà** amb 196 punts, 49 rebots, 19 recuperacions, 6 taps, 25 assistències, a **S. Carrió** amb 92 punts, 12 rebots, 28 recuperacions, 2 taps, 23 assistències. També mencionar a tots els altres jugadors que, si bé no han obtingut unes estadístiques tant rellevants si que ha estat molt important la seva col·laboració dins l'equip.

Juvenil Femení

C. E. S. SALVADOR, 19
GESA ALCUDIA, 59

Partit disputat el dissabte dia 22 de gener al Polisportiu de Na Caragol d'Artà. L'Equip local no pogué superar de cap de les maneres, la forta pressió efectuada en tot el camp per part de l'equip visitant. Malgrat la trista derrota, l'equip juvenil femení s'encoratjarà per seguir cap endavant.

Cal destacar els 11 punts aconseguits per **C. Esteva**.

Sènior Femení

JOVENT, 66

Bar 'EL DORADO', 61

Partit jugat de poder a poder per les nostres representants. Uns dels motius de la derrota cal cercar-lo en l'arbitratge que va ser perjudicial per l'equip artanenc durant tot el temps. Cal destacar a la jugadora **M. Balaguer** per saber estar damunt el terreny de joc i per la seva aportació anotadora, que va ser de 26 punts.

Els punts es varen repartir de la següent manera: **Garau(-)**, **Ginard(10)**, **Flaquer(-)**, **Bauzá(17)**, **Rosselló(1)**, **Balaguer(25)**, **Infante(2)**, **Lorenzo B.(1)**

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (3- 4) (9-11) (24-20) (35-24) en el descans, (40-31) (51-36) (56-49) (66-61).

Bar 'EL DORADO', 62

SON CARRIÓ, 39

Partit on la primera part passarà per ser una de les pitjors jugades tant en defensa com en atac. A la segona part es va sortir molt més concentrades i l'atac i la defensa es va conèixer, per això els 23 punts de diferència. Cal destacar la bona defensa i atac per part de

M.A. Flaquer amb 21 punts.

Els punts es varen repartir de la següent manera: **Ginard**(12), **Flaquer**(21), **Bauzá**(10), Roselló(1), **Balaguer**(11), Infante(-), Lorenzo, V.(2), Lorenzo B.(3), Garau M.(2)

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (4-5) (10-12) (17-19) (23-21) en el descans, (35-27) (38-30) (52-34) (62-39).

Sènior Masculí

SANTA MARIA, 62
SANIMETAL, 82

Partit disputat el dimecres dia 12 de gener a les 20.30 h. a Santa Maria. El millor partit de la temporada ofert per l'equip artanenc, que amb una forta defensa individual va rompre tots els esquemes de l'equip local. Els jugadors de l'equip artanenc dedicaren la victòria al nin **Francesc**, fill de l'entrenador de l'equip, **J. Palou**, que havia nascut el dia anterior. Enhorabona.

Cal destacar les dobles figures aconseguides per **A. Gili** amb 27 punts i 11 rebots i els 31 punts i 11 rebots aconseguits per **D. Bover**.

Els punts es varen repartir de la següent manera: **T. Gili**(11), **P. Vaquer I**(3), **R. Carrió**(6), **A. Gili**(27), **D. Bover**(31) -cinc inicial- **M. Ginard**(-), **M. Galan**(4), **M. Torres**(-).

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (5-12) (17-18) (19-26) (27-39) en el descans, (33-49) (45-63) (49-70) (62-82).

SANIMETAL, 83
SANTANYI, 69

Partit disputat el diumenge dia 16 de gener a les 11.30 h. en el Polisportiu de Na Caragol d'Artà. Partit on l'equip local va jugar seriamment durant els 35 minuts del partit aconseguint avantatges de

fins a 20 punts, però els darrers cinc minuts varen fer perillar la victòria de l'equip artanenc.

Cal destacar la doble figura aconseguida per **A. Gili** amb 18 punts i 12 rebots.

Els punts es varen repartir de la següent manera: **T. Gili**(-), **P. Vaquer I**(7), **R. Carrió**(6), **A. Gili**(18), **D. Bover**(14) -cinc inicial- **M. Ginard**(4), **M. Galan**(2), **M. Torres**(-), **J. Ginard**(-), **J. Muñoz**(-), **P. Vaquer II**(12).

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (10-6) (19-16) (29-27) (41-37) en el descans, (50-41) (63-48) (74-55) (83-69).

CAP DE LLEVANT, 57
SANIMETAL, 63

Partit disputat el diumenge dia 23 de gener a les 11.30 h. a Cala Rajada. Partit bastant dolent el jugat per l'equip artanenc, així i tot es va aconseguir la victòria.

Cal destacar la doble figura aconseguida per **A. Gili** amb 18 punts i 13 rebots.

Els punts es varen repartir de

la següent manera: **T. Gili**(-), **P. Vaquer I**(7), **R. Carrió**(6), **A. Gili**(18), **D. Bover**(14) -cinc inicial- **M. Ginard**(4), **M. Galan**(2), **M. Torres**(*), **J. Muñoz**(-), **J. Ginard**(-), **P. Vaquer II**(12).

Els parcials cada cinc minuts varen ser: (2-8) (15-15) (19-23) (27-38) en el descans, (33-42) (43-49) (53-55) (57-63).

TORNEIG DE PENYES

C.E. S. Salvador d'Artà, 62
Elite de Manacor, 80

Els punts es varen distribuir de la següent manera: **Serra, A.**(7), **Forteza, J.**(3), **Ferrer, Ll.**(22) **Tous, G.**(-), **Tous, J.R.**(5) **Sureda, S.**(2) **Serra G.**(11), **Torres, E.**(10), **Hernández**(2)

Rta. Picnic, 79
C.E. S. Salvador d'Artà, 66

Els punts es varen distribuir de la següent manera: **Serra, A.**(8), **Ferrer, Ll.**(20), **Tous, J.R.**(13), **Serra G.**(13), **Torres, E.**(12), **Hernández**(-)

El calendari del partits a celebrar en el Polisportiu de Na Caragol per aquest cap de setmana:

Dia 29-01-94: Infar til Femení a les 11.30
C.E. SANT SALVADOR - PERLES MANACOR
Cadet Femení a les 19.00
FORN DE SA PLAÇA - SAN JOSE "B"
Dia 30-01-94: Sènior Masculí a les 11.30
SANIMETAL - CAMPOS

BELLPUIG
ÉS
ARTÀ
subscriuiu-vos-hi!

Comercial

ARTA

EN ARTA:
Carrer de Ciutat, 26 - Tel. 83 61 48

EN MANACOR:
Poligono Industrial
C/ Menestrals, 11 - Tel. 55 58 11

SERVICIO TECNICO Y
RECAMBIOS ORIGINALES
TEL. 55 58 11

Massey - Ferguson. Tractores

CONDOR	Motocultores y Motobombas
BATLLE	Empacadoras • Rotoempacadoras y Sistemas de riego
ZAZURCA	Equipos preparacion Tierra y Siembra
AGUDO	Cubas de vacio
MONDIAL Y OPEM	Motosierras
GAVARA	Pulverizadores
GASPARDO	Barras de Corte
JUSCAFRESA	Remolques
BLANC	Peladoras de Almendras
BRUN	Abonadoras

MASSEY FERGUSON

condor

BATLLE

Hípica

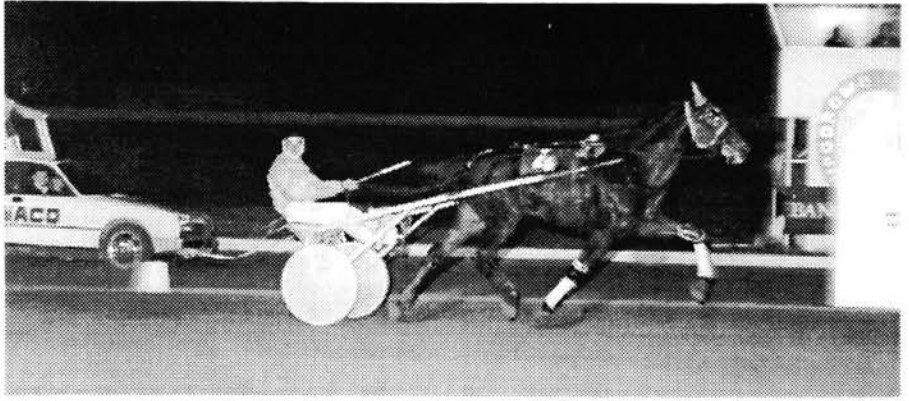
Galeria: **Panyora**.

Panyora va néixer al poble veïnat de Sant Llorenç l'hivern de l'any 87. Filla del cavall local, propietat de la quadra Sa Corbaia, **Labrador de Thoury** i d'**Anovera Hanover SM**. Va ésser adquirida de poltre per Mateu Vicens i Tòfol Ferrer. Posteriorment **Panyora** va passar a ésser propietat només d'En Mateu Vicens.

Ja d'un principi i en els famosos entrenaments que es feien a la pista de Son Catiu **Panyora** va començar a destacar amb els poltres de la seva edat, per aquells temps els poltres locals de la generació P eren **Pontons, Polida, Per Vora Vora**. **Panyora** era la millor.

Un fet que tota la vida ha marcat **Panyora** ha estat la seva total irregularitat, capaç del millor i del pitjor, capaç de realitzar una sortida rapidíssima i agafar el control de la carrera independentment de la categoria dels seus rivals, com de no partir i perdre 200 m. a la sortida. El seu pitjor defecte sempre ha estat i serà el caràcter aspre i mal de dominar, el voler fer massa. Per contra **Panyora** té unes qualitats pròpies d'un crack, potència, velocitat i trot fàcil. **Panyora** ha guanyat moltes carreres només empleant-se dins una recta, això vol dir que parlem d'una egua amb un canvi de ritme i d'una potència molt grossa. També s'ha de dir que així com passa el temps cada dia dins la pista es veu una **Panyora** més assentada, més regular i més conjuntada amb el seu menador habitual, el manacorí Antoni Riera que juntament amb Jordi Caldentey han estat els que més han aconseguit compenetrar-se amb **Panyora**.

S'ha de destacar que **Panyora** ha passat de no estar a l'edat de tres

anys dins l'élite de la seva generació, a prosperar de cada dia i, possiblement, ser avui la millor egua nacional de la generació "P" i de les millors que participen dins els hipòdroms.

Un aspecte que hem de destacar és l'excel·lent cartell reproductor que presenta **Panyora** si un dia és dedicada a la cria. Hem de pensar que **Anovera Hanover SM** du el segell SM, de la finca Son Mesquidassa que molts d'anys ha estat símbol de qualitat de trot.

Panyora té un record de 1'21"1 sobre 2.050 m a l'hipòdrom de Manacor. També cal assenyalar que **Panyora** va fer 2n, per darrera de **Meravella**, al Rànquing del quart trimestre de 1993 que organitza la nostra revista.

Nova generació

En un altre ordre de coses hem de destacar les bones perspectives que tornam tenir dins Artà amb els poltres de 3 anys, generació U. Si fa un parell de setmanes destacàvem el debut i victòria de **Unita Star's** (que han continuat amb molt bones actuacions i diferents col·locacions) avui hem de destacar el debut de **Un Nacional**, cavall propietat de les germanes Ferrer Tous que debutava el dia de Sant Antoni a Manacor aconseguint un 2n lloc i un temps gens menyspreable a 1'29"1. També hem de destacar el cavall d'En Miquel Negre, Mondoi, que guanyava el dia de Sant Antoni a Manacor i repetia victòria el passat dia 22 també a Manacor.

Panyora

Labrador de Thoury

Anovera Hanover SM

Canino

Glasny Hanover

M. Itu

Trofeu Rànquing 4t trimestre 1993

Entrega del trofeu del Rànquing octubre-desembre 93 per part d'Elèctrica Jaume Mestre Payeras C.B. al guanyador i propietari de l'egua **Meravella** Miquel Fuster Canet, representant de les quadres Blaugranes.

RANQUING inicial corresponent al mes de GENER de 1994
FINS AL DIUMENGE 23 DE GENER

Nom del cavall	Millor temps	Pts	SP 1	MA 2	MA 6	SP 9	MA 15	MA 17	SP 20	MA 22	SP 23	Pts	Cl
Castanyer					-								
L'encant SM				R									
Lírico				-	-				-				
Lorris				R	D			-			-		
Mel					-			D		-			
Meravella	1'20"2			1r	2n			2n	1r			10	1
Nostro VX					-	-			D	-			
Panyora					-								
Papilou	1'21"1			-	-			1r		1r		6	
Pol Trello	1'23"9			2	-			3r				3	
Regent du Pre			-			-			-	-			
Riggy			-			-			-				
Sertorio			D		D								
S'Estel Retz									-				
Sibarita				-	-								
Simpàtic	1'29"6				-	1r			R	-		3	
Sorteta	1'23"1			1r	-			D	-		3r	4	
Truyola LC				D	-		-						
Unita Stars	1'28"9		-		3r			-	-			1	
Un nacional	1'29"1							2n		-		2	
Uruguaya	1'25"8				-			1r				3	
Valse de Nuit	1'21"3			1r	-		-	R				3	

INSTALACIONES Y
REPARACIONES ELÉCTRICAS.
ILUMINACIÓN.
ELECTRODOMÉSTICOS.
TELICO: FAX Y TELÉFONOS

MÉNDEZ NÚÑEZ, 16, bajos
TELS. 56 37 95 - 83 61 80. FAX 83 52 70
CALA RATJADA

ES MONUMENT

nova direcció - nou ambient

SALO REMODELAT PER BATEJOS - COMUNIONS
I CELEBRACIONS EN GENERAL

Telèfons: 83 62 48 - 83 58 96

(tancat els dilluns)

Futbol

1ª Regional Preferent

Margaritense, 3
C. D. Artà, 0

C. D. Artà, 1
Alcúdia, 2

L'Artà retia visita al Margaritense que també pareix que està en les seves hores baixes ja que les va ser impossible poder alinear un equip d'onze jugadors i es va haver de conformar amb deu.

Tot i així, davant aquesta inferioritat numèrica, el C. D. Artà fou incapaç de guanyar l'encontre malgrat les esperances posades en el primer temps del partit on els artanencs dominaren una mica més que els seus adversaris tot i que la primera part acabà amb el resultat de 1 a 0 favorable als locals, gol marcat per Gaspar que transformà una pena màxima.

En el segon temps, a pesar que els artanencs seguien insistint en treure un resultat positiu, el davanter Soler acabaria amb les esperances de l'equip d'Artà marcant el segon gol marginalità, i també en el minut 32 el mateix jugador s'encarregaria de materialitzar el tercer gol de la tarda

i favorable al Margaritense.

L'encontre, ben arbitrat pel col·legiat Navio, no va tenir gaires complicacions i en tot moment es va desenvolupar dins una clara esportivitat.

L'Alcúdia, que ocupa l'onzena posició de la taula, fou un difícil rival per l'equip que entrena Toni Alzamora. Els artanencs es veren desbordats, quasi en tot moment, per un equip que controlà bé l'encontre amb un domini superior tan en defensa com en la davantera.

El primer gol vendria en el minut 12 mijantçant el davanter José Angel d'un fort xut. El 0 a 2 el materialitzaria el mateix jugador i golejador de la tarda José Angel.

La primera part acabaria amb el resultat favorable als visitants.

Els gol dels artanencs vendria en el minut 90 de partit i el seu autor seria el golejador artanenc Toni Oliver.

El partit, on l'afluència de públic fou molt pobre, fou arbitrat pel senyor Gómez on la seva actuació podríem dir que fou regular.

El C. D. Artà està l'últim amb 7 punts, a 5 del Porto Cristo, que també va perdre dins el seu camp amb el Felanitx, i a 5 de l'At. Rafal, que va perdre el diumenge passat per la mínima contra el Consell.

Futbol Basse

Cadets:
Bt.R.Llull 3
C.D.Avance 2

C.D.Avance 2
U.D.Poblense 0

Infantils:

Badia C.M. 2
C.D.Avance 2

C.D.Avance 1
U.D.Poblense 4

Binissalem 3
C.D.Avance 2

Bemjamins:

C.D.Avance 1
Badia C.M. 3

Montuïri 2
C.D.Avance 2

C.D.Avance 2
Villafranca 3

Propera Jornada
Cadets: 29/01/94
Badia C.D. C.D.Avance
A les 17,00h. Cala Millor.

Infantils: 29/01/94
Campos C.D.Avance
A les 14,30h. Campos.

Bemjamis:
Manacor C.D.Avance
A les 11,00h. Manacor.

Resultats de Volei

22/01/94	20/01/94	15/01/94
Volei Artà, 3	Volei Artà, 3	Pub "Es Bidó", 1
Volei Vilafranca, 2	Volei Manacor, 0	Volei Artà, 3

PIZZERIA-RESTAURANTE
EL MESÓN

EIS CAFÉ

CASA CRISTOBAL

Nuredduna, 2 Telf. 56 55 81 CANYAMEL

PIZZERIA-RESTAURANT

EL MESON

patrocina

TROFEU AL MÀXIM GOLEJADOR DEL
C.D. ARTÀ

Lliga de 1ª Preferent, temporada 93-94

Classificació:

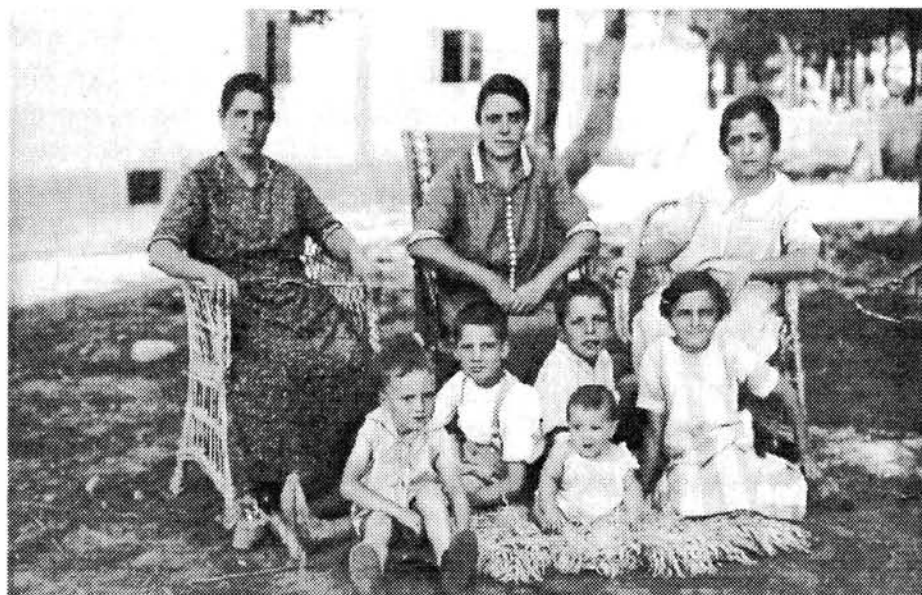
Oliver,	5	Rigo,	2
Cursach,	3	Moll,	1
Caldentey,	2	G. Massanet,	1

ES RACÓ

La foto data de l'any 1928 i es feta a Cala Rajada davant una casa propietat aleshores de Tomeu Cursach Amorós, a)Baroi, difunt i germà de la padrina d'en Joan Vives Salom a)Baroi.

Devia ser un dia d'estiu, ja que sembla estan prenint la fresca baix l'ombra d'alguns pins.

A l'esquerra de la foto hi ha asseguda na Joana-Aina Vicens a)Ferrera, mare de na Maria Oliver, difunta. La d'enmig és na Bárbara Cursach Amorós, padrina d'en Joan Baroi, difunta. (Aquesta dona era una filigrana fent coques amb pebres torrats). La de la dreta és na Maria Ginard, a)Murtó, viuda del celeberrim Joan

Monseriu de Sa Plaça Nova, un gran sabater d'aquell temps.

Els al.lots són: començant per l'esquerra: Miquel Amorós, cosí de na Bárbara Salom a)Baroi, que vivia a França i que devia estar de vacances. El segueix en Damià Oliver, difunt, marit de na Maria Maria Ferrer. Devora hi trobam en Toni Ginard a)Murtó, l'últim terrissaire (teuler), efectiu actualment de la qual professió

és hereu el gran artesà-ceramiquer en Jeroni Murtó. A la dreta ens queda na Bárbara Salom Cursach a)Baroi, viuda del difunt Joan Vives a)Gurries, fundador del desaparegut "Bar Parisien" I finalment ens queda davant de tot i la més petita de sa guarda na Maria Oliver Vicens, la qual tenia més o manco un anyet, dona honesta i recatada de d'alt a baix i sempre prompta a socorrer al que sia.

ENDEVINETA de Pere Xim

Solució a la publicada:
Els Reis

Ell va córrer molt de món
a moltes parts va parar
tots els seus béns va donar
a famílies i al seu entorn. .

Molt de bé fa per allà
i a més amic dels animals;
sempre el varen adorar,
els guardava de tots mals.

Els Gorans

PIRIS & ESTELRICH

TORNAREM EL DIA 12/II